

Delårsrapport 2019 Locum AB och fastighets- och servicenämnden (fastighetsverksamheten) samt uppföljning intern kontrollplan

Ärendet

Fastställande och godkännande av delårsrapport 2019 för Locum AB och fastighets- och servicenämnden (fastighetsverksamheten).

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2019 Locum AB
Delårsrapport 2019 fastighets- och servicenämnden (fastighetsverksamheten).
Uppföljning intern kontrollplan

Förslag till beslut

Styrelsen för Locum AB föreslås besluta

- att godkänna delårsrapport 2019 för Locum AB
- att godkänna uppföljning intern kontrollplan
- att för egen del besluta att godkänna delårsrapport 2019 för fastighetsverksamheten inom fastighets- och servicenämnden, samt
- att föreslå fastighets- och servicenämnden att godkänna delårsrapport 2019 för fastighetsverksamheten inom fastighets- och servicenämnden.

Anette Henriksson
Verkställande direktör

Bilagor

1. Delårsrapport 2019 för Locum AB
2. Delårsrapport 2019 för fastighets- och servicenämnden (fastighetsverksamheten)
3. Plan för intern kontroll 2019, delår. Inkl bilaga 1 och 2

Delges
Akten

Locum AB

Delårsrapport

Augusti 2019

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Väsentliga händelser	5
2	Styrning och ledning	7
2.1	Mål.....	7
2.1.1	Långsiktigt hållbar ekonomi	9
2.1.2	En hållbar region Stockholm.....	10
2.1.3	Hälso- och sjukvården i Stockholm ska präglas av korta vårdköer, hög tillgänglighet, god kvalitet och invånarens möjlighet att själv välja vårdgivare.....	11
2.1.4	Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet.....	12
2.2	Intern kontroll.....	12
2.2.1	Arbetet med intern kontroll	12
2.2.2	Resultat och analys från riskbedömningen.....	13
2.2.3	Försäkran	13
2.3	Anmodan	13
3	Verksamhet	16
3.1	Verksamhetsförändringar	17
4	Ekonomi	18
4.1	Resultat	18
4.1.1	Personalkostnader inklusive inhyrd personal.....	19
4.2	Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans	20
4.3	Investeringar	20
4.3.1	Ny- och ersättningsinvesteringar	20
5	Personal och kompetensförsörjning	22
5.1	Bemanning	23
5.2	Sjukfrånvaro.....	24
6	Risker och möjligheter	25
7	Ledningens åtgärder	26
8	Nämnd-/styrelsebehandling	27

Bilagor

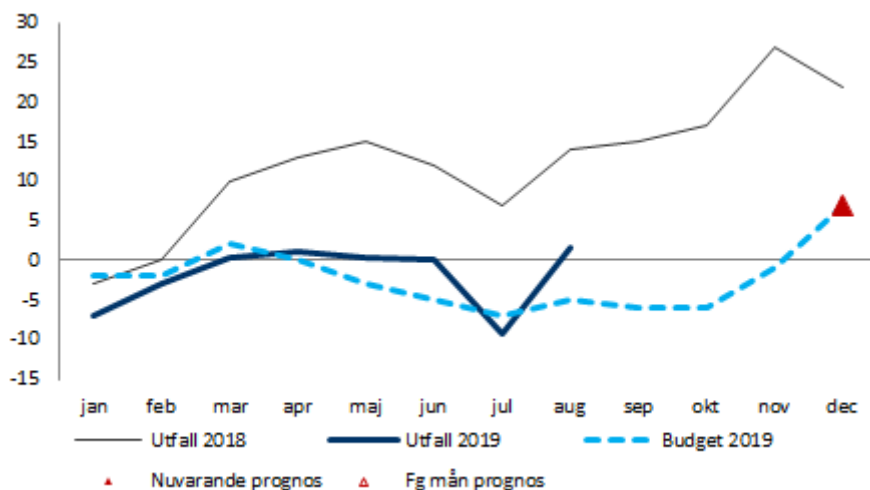
Bilaga 1: 8300 Bilaga-d1-personalbilagor-delar-2019

Bilaga 2: 8300 bilaga e1 avsättningar och tvister

Bilaga 3: 8300 bilaga c investeringar

1 Inledning

Komplettera med utfall och diagram

Inledning:

Årets första åtta månader har fortsatt präglats av fullt fokus på förvaltningsuppdraget och genomförandet av ett stort antal byggprojekt i vårdens fastigheter.

I januari i samband med att den nya Fastighets- och servicenämnden bildades tillfördes ett utökat ansvar och uppdrag till Locum AB. Bl.a. ansvarar Locum AB för sammanställning av investeringsplanen för vårdfastigheter inkl NKS.

I det långsiktiga arbetet med att stärka relationen till kunderna och öka kundnöjdheten fortsätter arbetet i enlighet med den förvaltningsmodell som införts.

Förvaltningsarbetet innebär att vi arbetar systematiskt med löpande förbättringar av driften och skötseln av fastigheterna. Det handlar om att tydliggöra mål och förväntade leveranser och samtidigt stärka samarbetet med våra kunder och få nöjdare kunder.

Under april och maj genomfördes årets driftmätning gällande fastighetsdrift och utemiljö som visar att kunderna ger betyget 80 (av 100), vilket är ett oförändrat resultat sedan föregående mätning år 2018. Bakom det höga resultatet ligger fortsatt fokus på uppföljning och ständiga förbättringar kopplat till drift och förvaltning.

För att möta det växande vårdbehovet i Stockholms län genomförs en av de största satsningarna någonsin inom hälso- och sjukvården i länet. För Locums del innebär det att bolaget fortfarande befinner sig i en mycket omfattande och investeringsintensiv period. Fastighetsinvesteringarna i Landstingsfastigheter Stockholm uppgår till 14 miljarder kronor under åren 2019-2023, varav 3,5 miljarder kronor förväntas bli investerade under 2019.

Den stora satsningen på ny- och ombyggnationer av de strategiska fastigheterna för att modernisera och utveckla hälso- och sjukvården i länet omfattar 17% av

fastighetsbeståndet.

Totalt var 299 personer anställda den 31 augusti 2019. Det är 20 fler än motsvarande period 2018. 16 av de 299 utgör den nya avdelningen Fastighetsutveckling. Budgeten för perioden uppgår till 296 anställda.

Sjukfrånvaron har minskat från förr året. Från 2,6% motsvarande period 2018 till 2,5% hittills i år.

Locums VD och ledningsgrupp fortsätter utvecklingsresan som handlar om medarbetarens betydelse, samverkan och medansvar i en alltmer digital värld. Det innebär ett behov av fokus i verksamheten för att nå större framgång, men också att företagskulturen behöver utvecklas för att möta de framtida utmaningar som väntar. Målet med utvecklingsarbetet är nöjdare kunder, attraktivare arbetsplats och framtida vårdfastigheter.

Resultat för perioden är 1,6 mnkr vilket är 6,2 mnkr högre än periodiserad budget.

Prognosen för helåret uppgår till 7 mnkr, vilket innebär att resultatkravet kommer att uppnås.

1.1 Väsentliga händelser

Sedan årsskiftet ansvarar den nya fastighets- och servicenämnden (FSN) för Region Stockholms fastighetsbestånd (exklusive kollektivtrafikens fastigheter). Genomförandet av fastighetsverksamheten köper nämnden från Locum AB. Den nya fastighetsorganisationen innebär ett delvis förändrat uppdrag för Locum AB, bland annat flyttas ansvaret för att besluta om investeringar till nämnden.

En fastighetsomställningsberedning har bildats. Beredningen ska under fastighets- och servicenämnden bevaka frågor som rör energieffektivisering, fastighetsnära energiproduktion och laddmöjligheter, klimatanpassning samt utveckling av närmiljön i anslutning till fastigheter.

Från och med 1 mars har funktionsområdet RLK Strategiska fastighetsfrågor och investeringar integrerats i Locum AB. Bland de uppgifter som flyttats över till Locum AB är utrustningsinvesteringar till de strategiska projekten, avtalsförvaltning gällande Nya Karolinska Solna (NKS), transaktioner och exploatering. Antalet anställda inom bolaget ökades med 16 medarbetare i samband med överflyttningen.

I april hade Locum besök av Arbetsmiljöverket som genomförde en förannmäld inspektion av rutiner gällande förebyggande arbetsmiljöarbete i planerings- och projekteringsskeden vid bygg-, renoverings- och anläggningsarbete. Arbetsmiljöverket hade inga anmärkningar avseende Locums rutiner och arbetssätt utifrån inspektionen.

I slutet av april beslutade VD om en ny kommunikations- och marknadsstrategi. Den nya strategin syftar till att väcka intresse och skapa engagemang för Locums samhällsnyttiga uppdrag.

Miljöplanen för Locum fastställdes av styrelsen den 24 april. De grundläggande målsättningarna som fastställdes 2016 ligger fast och har i stort inte förändrats.

Som ett led i utvecklingsresan startade under året ett innovationsarbete på Locum. Innovationsarbetet har som målsättning att arbeta effektivare och öka kundens och dess besökares nöjdhet. Ett första steg i detta är att hålla två innovationsworkshops där representanter från hela bolaget får vara med och påbörja detta arbete. Arbete med innovationssprintar har inletts med stort engagemang bland medarbetarna.

I maj månad tilldelades Locum ett certifikat på att vi är Excellent Arbetsgivare 2019. Jämfört med andra deltagande verksamheter tillhör vi den grupp på 10 % som visar bästa resultat i kategorin: Kartläggning av faktiska arbetsvillkor – Jämställdhetsindex JÄMIX®2018.

Inför sommaren har Locum ytterligare arbetat med att säkerställa att det finns en beredskapsfunktion som hanterar eventuella händelser eller kriser. Bemanningen utökades och ett antal portabla kylmaskiner (pingviner) och avfuktare har säkrats genom avtal i samråd med SLL TIB.

2 Styrning och ledning

2.1 Mål

Miljömål, indikatorer, utfall och genomförda aktiviteter utöver det som rapporteras under Mål, uppföljning.

Mål 12. Verksamhets- och fastighetsenergi i regionägda fastigheter har minskat med 10 procent år 2021 och med 30 procent år 2030, i jämförelse med år 2011 (Region Stockholms Miljöprogram 2017-2021). Verksamhets- och fastighetsenergi i fastigheter ägda av Region Stockholm (Regionens budget och mål för 2019).

Regionens mål är nedbrutet i Locums Miljöplan 2017-2030 där målet är att Locum ska minska energianvändningen med 12 % år 2019, utifrån basår 2011. Utfallet visar att energianvändningen minskat med cirka 13 % till och med augusti och enligt prognos kommer målet för 2019 att uppfyllas. Den minskade energianvändningen är främst ett resultat av driftoptimeringar och investeringsåtgärder tillsammans med tomställningar i samband med utflyttningar av Karolinska sjukhusområdet Solna.

Årets sommar har bidragit till minskad kylanvändning med 2,5 GWh för Locum vilket beror på en återgång till mer normalt väder jämfört med 2018. Det har samtidigt medfört ökning av värmeanvändningen under sommaren med 1 GWh jämfört med 2018.

Systematiskt arbetssätt

Locum arbetar systematiskt med energifrågan och upprättar årligen objektspecifika energiplaner utifrån den övergripande målnivån. Energiplanen beskriver fastighetens energimål, prognos och åtgärder för att nå målet. Energiplanerna följs upp systematiskt och minst en gång per månad i Locums förvaltningsrapport. Uppföljning av energiåtgärder och projekt som påverkar energianvändningen görs mot en lista där energiåtgärder finns samlade. Energiplanerna för respektive förvaltningsobjekt revideras årsvis.

Ett arbete med att konkretisera det fortsatta energiarbetet för att nå målsättningen med fokus främst till år 2021 och med sikte fram till år 2030 har påbörjats och kommer löpande vidareutvecklas under kommande år.

Mål 14: År 2021 har regionen ökat materialåtervinningen i bygg- och anläggningsprojekt, samt genomfört åtgärder för att förebygga avfall (Region Stockholms Miljöprogram 2017-2021).

Vid den senaste uppföljningen för perioden januari-april var sorteringsgraden 88 % vilket innebär att målet inte nåddes. Detta beror på att många av de större nybyggnationerna börjar färdigställas, vilket gör att avfall från ombyggnationer utgör allt större andel av redovisningarna. För dessa mindre ombyggnadsprojekt finns inte motsvarande möjligheter att sorter på plats som i större byggprojekt. En positiv iakttagelse av att de strategiska investeringarna börjar färdigställas är avfallet

dock minskat under T1 2019, från 3 359 ton jämfört med 7 901 ton under samma period 2018.

Mål 15: Regionen bedömer material och produkter som används vid ny- och om-byggnation enligt Byggvarubedömningens kriterier och år 2021 är minst 90 % accepterade eller rekommenderade. 2021 ska 90 % av material och produkter vara bedömda (Region Stockholms Miljöprogram 2017-2021).

Andel godkända produkter (%), andel accepterade, rekommenderade och ej godkända (undviks) material och produkter

Locum ställer omfattande krav på de material och produkter som används och byggs in för att minimera negativ påverkan på miljö och hälsa, bidra till sund inomhusmiljö samt möjliggöra framtida återanvändning och återvinning. Byggvarubedömningen (BVB) används för att säkerställa att byggprodukter och dess innehåll kontrolleras, bedöms, dokumenteras och kan identifieras om de i framtiden visar sig innehålla ämnen som har hälso- eller miljöskadliga effekter.

Under perioden januari-augusti 2019 uppgick andelen godkända produkter som registrerats i BVB och använts i Locums byggprojekt till 93 %. Resultatet innebär att Region Stockholms mål uppnås, där målsättningen är att minst 90 % av produkterna ska vara godkända.

Andel bedömda material och produkter (%) samt antal bedömda material och produkter av totalt antal. Regionens övergripande mål om att minst 90 % av produkterna som används i byggprojekt ska vara bedömda uppnås under perioden januari-augusti 2019 där resultatet för Locum är 98 %. Locum har använt BVB som bedömningsverktyg under cirka tio år för att dokumentera produkter som används i byggprojekten.

I den redovisade statistiken för mål 15 ingår material och produkter som omfattas av Locums riktlinje Övergripande anvisning – Produkt- och materialval, bedömningskriterier.

Miljöbyggnad

Locum certifierar större byggprojekt enligt Miljöbyggnad som är ett svenskt certifieringssystem där höga krav ställs inom områdena energi, inomhusmiljö och material. Genom att certifiera och verifiera större byggprojekt driver Locum arbetet med att skapa långsiktigt hållbara fastigheter och får samtidigt en opartisk kvalitetssäkring som säkerställer en högre energi- och miljöprestanda än lagkrav och branschpraxis. Under 2019 har tre byggnader certifierats enligt Miljöbyggnad:

- Den nya akutvårdsbyggnaden på Danderyds sjukhus enligt Miljöbyggnad Guld. Byggnaden är 27 500 kvm och dimensionerad för att ta emot 95 000 patienter årligen. Verksamhet som kommer att bedrivas i akutvårdsbyggnaden är bland annat operation, röntgen, hjärtintensiv, intervention och sterilcentral.
- Den nya BB/förlossningsbyggnaden på S:t Görans sjukhus enligt Miljöbyggnad

Guld. Byggnaden förväntas stå klar under 2021 och är anpassad för upp till 4 000 förlossningar per år.

- Den nya operation och röntgenbyggnaden på Huddinge sjukhus certifierades enligt Miljöbyggnad Guld. Byggnaden är 29 000 kvm och dimensionerad för att genomföra 18 000 operationer årligen.

Ett systematiskt miljöarbete har bedrivits från projektens start, där dialog och samarbete har bidragit till att de högt ställda kraven för Miljöbyggnad Guld har kunnat uppnås även i dessa tre byggnader.

Locum har totalt nio stycken projekt registrerade i certifieringssystemet och vid september 2019 var åtta av dessa certifierade enligt det högsta betyget Miljöbyggnad Guld, vilket kan eftersträvas i byggprojekt där det finns en mycket ambitiös och uttalad miljöprofil.

[1] Sveriges regering, Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige Proposition 2016/17:146, 2017

2.1.1 Långsiktigt hållbar ekonomi

Ett resultat i balans

Locum AB

Resultatkravet kommer att uppnås på 7 mkr.

LFS

Resultatkravet kommer att uppnås på 360 mkr.

2.1.1.1.1 Stark ekonomi

Utfall per 31 aug uppgår till 1,6 mnkr. Helårsprognos uppgår till 7 mnkr vilket är lika med budget.

2.1.1.1.2 Nöjd kund

Under april och maj genomfördes årets driftmätning gällande fastighetsdrift och utemiljö som visar att kunderna ger betyget 80 (av 100), vilket är ett oförändrat resultat sedan föregående mätning år 2018. Bakom det höga resultatet ligger fortsatt fokus på uppföljning och ständiga förbättringar kopplat till drift och förvaltning.

Hållbar investeringsutveckling

De strategiska fastighetsinvesteringarna löper enligt plan.

Under 2019 kommer flertalet investeringar färdigställas.

Uppdrag från Regionfullmäktige

Pågående enligt plan

Fortsätta ny- och ombyggnationen av Södersjukhuset

Uppdrag från Regionfullmäktige

LS 2017-1025 Löpande

Kommentar

Projekten färdigställs under hösten 2019. Vissa delar har redan tagits i drift av Södersjukhuset.

✓ Avslutad

Fortsätta nybyggnationen av försörjningskvarter vid Södersjukhuset

LS 2017-1027 Löpande

Kommentar

Färdigställt under 2018

▶ Pågående enligt plan

Fortsätta ny- och ombyggnationen vid Sankt Görans sjukhus

LS 2017-1137 Löpande

Kommentar

Pågår enligt plan och beräknas vara färdigställt 2021/2022

2.1.2 En hållbar region Stockholm***Region Stockholms påverkan på klimatet ska minska***

Locums övergripande mål är att vara klimatneutrala år 2045. I regionens miljöprogram är målet att minska klimatpåverkan med 50 % till 2021 jämfört med 2011 samt att klimatpåverkan från byggprocessen i regionens bygg- och anläggningsprojekt har beaktats och begränsats under programperioden, vilket främjar Sveriges nationella mål om att ha noll nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045 [1].

För att nå målet klimatneutralitet 2045 prioriterar bolaget att:

- Minska energibehovet, och därmed minska utsläpp av växthusgaser
- Effektivisera användningen, och återvinna använd energi
- Välja energi som producerats med så lite miljöpåverkan som möjligt
- Köpa förnybar energi när så är möjligt
- Installera fastighetsnära och förnybar energiproduktion

Andra prioriterade områden kopplat till klimatneutralitet är minskad klimatpåverkan från byggprojekt, utfasning av klimatpåverkande köldmedier, kravställning av förnybara drivmedel för transporter samt minskad klimatpåverkan från tjänsteresor. Locums långsiktiga strategi är att i första hand minska faktiska utsläpp, men även kompensationsåtgärder kan komma att användas för att uppnå klimatneutralitet i slutändan.

[1] Sveriges regering, Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige Proposition 2016/17:146, 2017

2.1.2.1.1 Hållbar utveckling

Regionens mål är nedbrutet i Locums Miljöplan 2017-2030 där målet är att Locum ska minska energianvändningen med 12 % år 2019, utifrån basår 2011. Utfallet visar att

energianvändningen minskat med cirka 13 % till och med augusti och enligt prognos kommer målet för 2019 att uppfyllas. Den minskade energianvändningen är främst ett resultat av driftoptimeringar och investeringsåtgärder tillsammans med tomställningar i samband med utflyttningar av Karolinska sjukhusområdet Solna.

Årets sommar har bidragit till minskad kylanvändning med 2,5 GWh för Locum vilket beror på en återgång till mer normalt väder jämfört med 2018. Det har samtidigt medfört ökning av värmeanvändningen under sommaren med 1 GWh jämfört med 2018.

Systematiskt arbetssätt

Locum arbetar systematiskt med energifrågan och upprättar årligen objektspecifika energiplaner utifrån den övergripande målnivån. Energiplanen beskriver fastighetens energimål, prognos och åtgärder för att nå målet. Energiplanerna följs upp systematiskt och minst en gång per månad i Locums förvaltningsrapport. Uppföljning av energiåtgärder och projekt som påverkar energianvändningen görs mot en lista där energiåtgärder finns samlade. Energiplanerna för respektive förvaltningsobjekt revideras årsvis.

Ett arbete med att konkretisera det fortsatta energiarbetet för att nå målsättningen med fokus främst till år 2021 och med sikte fram till år 2030 har påbörjats och kommer löpande vidareutvecklas under kommande år.

Skattepengar ska frigöras till kärnverksamhet

Uppdrag från Regionfullmäktige

✓ Avslutad

Utse innovationsansvarig

LS 2017-1455 Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag

Kommentar

Anette Henriksson, VD, är innovationsansvarig.

▶ Pågående enligt plan

Avsätta medel för utveckling, innovation och förnyelse

LS 2017-1455 Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag

Kommentar

Medel finns avsatta för "innovationslab".

Innovationslabbet syftar till att stimulera innovativa lösningar såsom innovationssprintar. Ett antal medarbetare har genomgått utbildning i innovationsmetodik och är nu innovationsambassadörer i bolaget.

2.1.3 Hälso- och sjukvården i Stockholm ska präglas av korta vårdköer, hög tillgänglighet, god kvalitet och invånarens möjlighet att själv välja vårdgivare

Vård på rätt plats

I april slutbesiktades byggnad 52 på Danderyds sjukhus med godkänt resultat.

Uppdrag från Regionfullmäktige
 Pågående enligt plan **Ombyggnad Danderyds sjukhus AB**

LS 2017-0452 Mål och budget 2018 nr 25
 Uppdrag flyttat till Locum (beslut LS 2017-1002)

Kommentar

Etapp 2, by 42 är ansatsen att byggnaden ska iordningställas för psykiatrisk slutenvård. Dialog pågår med HSF och SLSO avseende inriktning.

Etapp 3, by 40 kan först genomföras när etapp 2 är klar. Inriktningen är att lokalerna ska iordningställas för geriatrisk slutenvård.

Etapp 4 utgår, då tänkt verksamhet flyttas till by 61, ny vårdbyggnad. Däremot kvarstår behovet av teknisk utrustning av byggnaden och hyresgästanpassningar för kommande behov.

2.1.4 Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

Kultur och konstnärliga uttryck som integrerad del av regionens verksamheter för välbefinnande och trygghet

Locum rapporterar utfall på under perioden avslutade projekt till Kulturförvaltningen. Avsättningen varierar mellan 1-2 % av projektutgiften.

Indikator (rapporteras per delår)	Utfall	Utfall fg år	Mål-värde full-mäktige	Mål-värde nämnd/bolag	Mål-värde full-mäktige
Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning (Regionfullmäktige)	1,4%	1,6%		>=1%	>=1%

Kommentar

Locum rapporterar utfall på under året avslutade projekt till kulturförvaltningen..

2.2 Intern kontroll

2.2.1 Arbetet med intern kontroll

Styrning och kontroll av verksamheten hanteras inom ramen för Locums verksamhetsstyrning och det certifierade ledningssystemet. Locum har i sin verksamhetsplan integrerat genomförd riskbedömning och intern kontrollplan för att möjliggöra för bolaget att uppnå fullmäktiges respektive styrelsens mål och uppdrag.

Den interna kontrollen utgår från Regions Stockholms policy för intern kontroll (LS 1303-0431) och ska se till att verksamheten bedrivs i linje med regionens samt bolagets egna verksamhetsspecifika mål och styrdokument. Locum följer regionens modell [1] och har inarbetat den i ledningssystemet. Riskanalys genomförs för de riskfaktorer som bedöms kunna påverka möjligheterna att nå uppsatta mål.

Styrelsen ansvarar för den interna kontrollen inom verksamhetsområdet med utgångspunkt i beslut fattade av regionsfullmäktigefullmäktige och regionstyrelsen.

Verkställande direktör (Vd) ansvarar för att i enlighet med policy för intern kontroll utforma konkreta och verksamhetsspecifika styrdokument för att upprätthålla en god internkontroll. Vd rapporterar löpande till styrelsen hur den interna kontrollen fungerar. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen.

Granskning av att kontrollmoment och planerade åtgärder genomförs enligt plan utförs av kvalitetschef [2].

Uppföljning genomförs i intervjuform tillsammans med respektive processägare [3] samt vid behov i form av stickprovskontroller och vid interna revisioner. Uppföljning/granskning av åtgärder dokumenteras i den interna

kontrollplanen och redovisas för styrelsen.

Intern revision genomfördes ej under våren 2019 varför den ordinarie delen av uppföljningen ej har genomförts. Den interna revision kommer att genomföras under perioden 7-25 oktober.

De kontrollmoment vi har inarbetat i ledningssystemet är verkningsfulla och ger avsedd effekt för att minska konsekvenser av risker.

[1] Kontrollmiljö, riskanalys, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning.

[2] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen.

[3] Revisionsledare vid interna revisioner.

2.2.2 Resultat och analys från riskbedömningen

De tendenser och slutsatser som konstateras i omvärlds- och marknadsanalyser inför 2019, bland annat inför arbetet med verksamhetsplan, formulerades som risker och möjligheter.

Riskerna värderades i en bolagsövergripande riskanalys som låg till grund för den interna kontrollplanen.

Värdering av riskerna genomfördes av ledningsgruppen. För varje risk framgick riskbeskrivning och konsekvens.

Riskerna graderades utifrån konsekvens och sannolikhet. Styrelsen beslutade den interna kontrollplanen.

Risikfaktorerna delades in i kategorierna:

- Omvärldsrisker
- Finansiella risker
- Legala risker/Bristande efterlevnad av regelverk (Compliance)
- IT-baserade risker
- Verksamhetsrisker
- Redovisningsrisker
- Risk för förtroendeskada

Åtta (8) väsentliga risker lyftes till intern kontrollplan för 2019. Till varje risk finns kontrollmoment och/eller begränsande åtgärder specificerade. Kontroller är inarbetade i processer och rutiner i det ledningssystemet, tidsatta åtgärder planeras och följs upp i områden/avdelnings/enheters verksamhetsplaner.

Åtgärder och kontroller för att begränsa/eliminera konsekvenser av identifierade risker i intern kontrollplan följs upp löpande av respektive processägare [1] och granskas av kvalitetschef i samband med verksamhetsuppföljning (tertiäl, delår, helår) och vid behov vid interna revisioner. Eventuella brister [2] som iakttas dokumenteras i internrevisionsrapporter och i Loggen [3] samt rapporteras till ledningsgruppen för vidare hantering av respektive processägare.

[1] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen

[2] Iakttagelser från såväl granskning som från interna och externa revisioner

[3] I Loggen dokumenteras iakttagelser från såväl från medarbetare som från interna och externa revisorer.

2.2.3 Försäkran

Styrelsen har försäkrat sig om att man genom bolagschefen vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom verksamheten, i enlighet med Policy för intern kontroll LS 1303-0431.

2.3 Anmodan

Anmodan

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att fortsatt säkerställa åtgärder för att minska konsultkostnader och att intensiviera arbetet med att skifta ut konsulter.

RS 2018-1077

Anmodan
Delår 2019

I Locum AB är det enhetschef/avdelningschef som gör en bedömning tillsammans med HR om resurser finns internt eller om en konsult ska tas in. Konsultkostnaderna är främst hänförliga till inhyrd personal och tillfälliga IT-konsulter för systemutveckling. I Landstingsfastigheter Stockholm är det projektledaren som gör en bedömning om att ta in konsulter i byggprojekt. Konsulter tas in om önskad kompetens inte går att finna internt bland Locums medarbetare. Kostnaderna för konsulter är en del av kostnadsmassan för pågående investeringsprojekt. Varje projekt upprättar månatliga prognoser och kostnadsstyr projekten mot budget.

	Ack. 201901 - 201908				Ack. 201801 - 201808
Resultaträkning	Utfall	Budget	Avvikelse	%	Utfall
Övriga verksamhetskostnader					
Konsultarvoden - Övriga	-984	-4 073	3 090	76%	-866
Konsultarvoden, marknadsföring/PR	-430	-507	77	15%	-382
Konsultarvode, IT-tjänster adm förv., systemappl	-2 581	-2 873	293	10%	-5 061
Konsultarvode, IT-tjänster nyutveckling	-1 050	-2 867	1 817	63%	-1 048
Totalt	-5 044	-10 320	5 276	51%	-7 357

Utfallet för perioden jan-aug 2019 uppgår till 5 mnkr att jämföra mot budget på 10,3 mnkr samt 7,2 mnkr samma period föregående år.

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag med en investeringsverksamhet att intensifiera arbetet med styrning och uppföljning av investeringar genom att proaktivt och löpande arbeta med kvalitetssäkring av investeringarnas prognoser. Status, avvikelser och risker följs upp i landstingets tertial-, delårs- och årsrapportering.

RS 2018-1077

Delår 2019

Locum har varje månad projektgenomgångar där Locums projektstab går igenom varje projektområde tillsammans med projektområdeschefer och projektchefer.

Varannan månad ligger fokus på strategiska investeringar och varannan på ersättningsinvesteringar. En central fråga vid dessa genomgångar är kostnadsstyrning av projekten och resultatet sammanställs av projektstaben för vidare rapportering till Locums ledning.

De flesta större strategiska fastighetsinvesteringar färdigställs under 2019.

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med att integrera informations- och IT-säkerhet i sina verksamhetsprocesser och att ha ett tydligt fokus på att åtgärda identifierade avvikelser beträffande styrning, ledning och regelefterlevnad inom området.

Anmodan

RS 2018-1077

Delår 2019

Locum har implementerat vägledning för informationsklassificering i byggprojekt och förvaltning i syfte att tydliggöra för medarbetare vilken information som är särskilt skyddsvärd. Vidare har Locum lanserat en obligatorisk webbaserad informationssäkerhetsutbildning för medarbetare och upphandlade entreprenörer som klargör hur information kring Locum AB byggprojekt och fastigheter ska hanteras.

Under hösten revideras och uppdateras även Locum AB säkerhetsskyddsarbete.

Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med säkerhet och krisberedskap.

RS 2018-1077

Delår 2019

Locum säkerhetsfunktion har under året stöttat projekt- och förvaltning genom att ha utfört ett flertal risk- och sårbarhetsanalyser kopplat till Locums uppdrag, skapat vägledning för informationsklassning i byggprojekt- och förvaltning, vidare utbildat medarbetare i krisledning och organiserat återkommande krisövningar samt genomfört utbildningar inom ramen för Locums roll i återuppbyggnad av civilt försvar med förvaltning och driftentreprenörer m.m.

Beträffande anmodan avseende "Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag med en investeringsverksamhet att intensifiera arbetet med styrning och uppföljning av investeringar genom att proaktivt och löpande arbeta med kvalitetssäkring av investeringarnas prognoser. Status, avvikelser och risker följs upp i landstingets tertial-, delårs- och årsrapportering" så redovisas hela projektverksamheten inför Locums styrelse i form av en månadsrapport.

3 Verksamhet

Locum AB har på ägarens uppdrag att genomföra det som regleras bl a genom *Avtal om förvaltning mellan Locum AB och Region Stockholm (1993)*, *Tilläggsavtal (2001)* samt *Avtal avseende genomförande av fastighetsverksamhet mellan Locum AB och fastighets- och servicenämnden (2019)*.

Locum ska säkerställa att Region Stockholm har en effektiv och professionell förvaltning av regionens lokaler samt att vårdproducenterna har ändamålsenliga lokaler som bidrar till att ge rätt förutsättningar för Stockholmsregionens invånare i form av en tillgänglig vård av hög kvalitet. Locum ska för Region Stockholms räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till regionens verksamheter enligt de principer för uthyrning som regionen beslutar. Locum ska också bistå hyresgästerna med att utnyttja lokalerna på ett kostnadseffektivt sätt.

Av Locums ägardirektiv framgår även att hyressättningen av lokaler som hyrs av enheter inom regionkoncernen ska ske på marknadsanpassade villkor om inte Regionen beslutar annat. För akutsjukhuslokaler ska de marknadsanpassade hyrorna ligga på en försiktig nivå. I övriga fall gäller marknadsanpassad hyressättning. Locum ansvarar också efter uppdrag från FSN för inhyrning av strategiska lokaler på den externa hyresmarknaden.

I uppdraget ingår att Locum i samråd med berörda enheter inom regionkoncernen, ska upprätta bl a underhållsplaner, förvaltningsplaner samt fastighetsutvecklingsplaner för strategiska fastigheter inom LFS.

Vidare ingår i uppdraget att arbeta aktivt för att skapa hälsofrämjande miljöer i de fastigheter som nyttjas av regionkoncernens verksamheter.

I övrigt ska Locum även prioritera arbetet med att bygga resurssnålt och hållbarhetsanpassat, minska medieanvändningen och minimera miljöstörningar samt sträva efter hög återanvändningsgrad såväl vid nybyggnation som vid ombyggnad/renoveringar.

Utvalda händelser under perioden:

- Under perioden maj till juli slutfördes arbetet med att ta fram en handlingsplan utifrån förra sommarens fukt och värmeproblematik. Planen har förankrats med regionens chefläkare och de större sjukhusen.
- På Södersjukhuset och Danderyds sjukhus har sensorer installerats för att mäta bland annat temperatur och fukt i lokalerna. Genom dessa och med datorstödd visualisering kan vi agera mer proaktivt vid extrema väderleksförhållanden.
- Arbetsmiljöverket genomförde en föranmäld inspektion av Locums rutiner gällande förebyggande arbetsmiljöarbete i planerings- och projekteringskedan vid bygg-, renoverings- och anläggningsarbete med mycket bra resultat.
- Färdigställande av ett antal större investeringsprojekt så som sterilteknik och godsmottagningen på Danderyds sjukhus, nya vård- och behandlingsbyggnader på Södersjukhuset, nya lokaler för patologi och sterilcentralen på

Södersjukhuset.

- Ett AI-projekt (Artificiell intelligens) har inledd på Kundtjänst. Där syftet är att effektivisera och öka kvaliteten med hjälp av automatisera arbetsprocesser. Projektet förväntas vara klart kvartal 1 2020.
- Tomställningen av lokaler på gamla Karolinska har intensifierats med anledning av Karolinska Universitetssjukhus arbete med budget i balans.
- Nya driftavtal är upphandlade på sjukhusområde Nord och Syd.
- Två markanvisningar inom Norra Hagastadens östra delar har tilldelats i samverkan med Stockholms stad.
- Planering och förberedelser pågår inför byte av driftentreprenör på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge.
- NKS är nu i full drift och projektet har övergått till förvaltning. En förvaltningsmodell har byggts upp för den interna avtalsuppföljningen.

Locums verksamhetsplan

Nytt för i år är att Locum gör en tvåårig verksamhetsplan. Detta görs för att kunna bedriva ett långsiktigt arbete såsom krävs för att ha driftsäkra fastigheter behöver planering göras för mer än ett år i taget. Nytt för i år är även att vi delar in avdelningen/enhetens verksamhetsplaner i geografiska områden, Danderyd, Norrtälje, Solna, Huddinge, S:t Göran, Södertälje, SÖS, Nord och Syd. Stabsfunktionerna på Förvaltning- och Projektavdelningen, Vårdlokalutveckling, SLSO och Kundtjänst gör varsin verksamhetsplan. För Affärsutveckling, HR, Ekonomi, Fastighetsutveckling och Säkerhet görs en verksamhetsplan per avdelning. Denna nya uppdelning gör vi för att ytterligare stärka att vi är ett Locum och för att ha en ett gemensamt arbetssätt mot kunden.

Aktiviteterna följs upp kontinuerligt och rapporteras i samband med tertial, delår och årsbokslut. Framdriften är god och bidrar till Locums utveckling.

Hållbar utveckling - Effektivt miljöarbete

Miljöarbetet i Region Stockholm styrs genom Miljöprogram 2017-2021 med tillhörande tillämpningsanvisningar. Miljöprogrammet är inarbetat i Locums miljöplan samt i rutiner och styrdokument. Locum bedriver ett systematiskt miljöarbete för att säkerställa en framgångsrik utveckling över tid. Arbetet sker mot tydliga miljömål med löpande uppföljning, analys och förbättringsarbete.

Locum förvaltar regionens vårdfastigheter, med vetskapen om att en byggnad påverkar miljön under alla faser i livscykeln – från råvaruutvinning, under byggnation, förvaltning och ombyggnation till rivnings- och avfallsfasen. Bolagets miljömål konkretiserar den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling. Locums långsiktiga och övergripande miljömål är att vara klimatneutrala 2045 och minimera den negativa påverkan på miljö och hälsa.

3.1 Verksamhetsförändringar

Se rubrik 1.1 Väsentliga händelser.

4 Ekonomi

4.1 Resultat

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Försäljning av fastighetstjänster	169	178	-9	2,4%	275	271	4
Förvaltningsarvode	79	76	3	4 %	120	115	5
Övriga intäkter	0	0	0	85 %	1	0	1
Verksamhetens intäkter	249	255	-6	3 %	396	385	11
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-204	-207	3	9,4 %	-314	-300	-14
- varav inhyrd personal	-16	-6	-10	12,5 %	-28	-9	-19
Lokal- och fastighetskostnader	-13	-12	-1	6,7 %	-19	-19	0
Övriga kostnader	-21	-31	10	-1,6 %	-41	-47	6
Verksamhetens kostnader	-238	-250	12	8,2 %	-374	-365	-9
Avskrivningar	-2	-1	-1	0,2 %	-3	-2	-1
Finansnetto	-8	-8	0	21 %	-12	-11	-1
Justering pension mm.	0	0	0		0	0	0
Resultat**	1,6	-4,6	6,2		7	7	0

* mkr

** Avser resultat före bokslutsdispositioner

Utfall i jämförelse med budget

Resultatet för perioden är 1,6 mkr, vilket är 6,2 mkr högre än budget för samma period.

- Försäljning av fastighetstjänster avviker från budget med 9 mkr, där anledningen är att tidskrivningen i projekt har ett lägre utfall.
- Personalkostnader inklusive inhyrd personal har ett högre utfall än periodiserad budget med 3 mkr. Inhyrd personal överstiger budget med 10 mkr eftersom andelen inhyrd personal har fortsatt varit hög. Den största andelen inhyrd personal finns inom fastighetsförvaltningen.
- Övriga kostnader överstiger budget med 10 mkr där IT-relaterade kostnader står för en avvikelsen motsvarande 3 mkr samt övriga konsultarvoden med 3 mkr.

Prognos i jämförelse med budget

Prognosen för helår uppgår till 7 mkr och avviker inte från budget.

- Förvaltningsarvodet ökar med 5 mnkr till följd av att de strategiska fastighetsinvesteringarna, SI-projekten, färdigställs och övergår i förvaltning. Försäljning av fastighetstjänster ökar med 4 mnkr som följd av driftsättningen av SI projekten. Driftsättningsfasen är perioden mellan projektfas och förvaltningsfas. Denna period debiterar förvaltningen löpande. På helår bedöms intäkterna överstiga årsbudgeten med 11 mnkr.
- Personalkostnaderna prognostiseras öka med 14 mnkr eftersom andelen inhyrd personal förväntas bli högre med anledning av ökad andel inhyrda inom fastighetsförvaltningen.

4.1.1 Personalkostnader inklusive inhyrd personal

Personalkostnad inkl inhyrd personal*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Summa personalkostnader	-187,7	-200,4	12,7	9,1 %	-285,9	-290	4,1
förändring sem- och löneskuld	0	0	0		0	0	0
lönekostnad	-123,3	-124,6	1,3	10,4 %	-185,2	-187,3	2,1
- varav oövertid	-0,7	-0,7	0	0,5 %	-1,1	-1	0
- varav sjuklönekostnad	-1,4	0	-1,4	-6,3 %	0	0	0
PO-pålägg	-58,4	-64,2	5,8	9 %	-86,9	-85,2	-2
Övriga personalkostnader	-6	-12	6	-2,2 %	-14	-17	3
Inhyrd personal	-15,8	-6,3	-9,5	12,5 %	-28	-9,5	-18,5
Personalkostnad inkl inhyrd personal	-203,6	-206,7	3,1	9,4 %	-314	-299,5	-15

* mkr

Utfall i jämförelse med budget

- Rekryteringar pågår där målet är att få till en växling mellan inhyrd personal och egen personal. Behovet av den inhyrda personalen är fortsatt högt där växlingen ännu inte kunnat genomföras vilket medför att den avviker med 9,5 mnkr över budget.
- Lönekostnaderna ligger under budget av samman anledning där växling till egen personal inte kunnat ske från inhyrd vilket gör att lönekostnaderna avviker med 1,3 mnkr under budget.

Prognos i jämförelse med budget

- Inhyrd personal behövs både för att täcka pågående vakanser och nya som kan uppstå under tiden som rekrytering pågår efter egen personal och därför har prognosen justerats upp med 18,5 mnkr för inhyrd personal.
- Personalkostnaderna ökar med 15 mnkr jämför med budget eftersom behovet

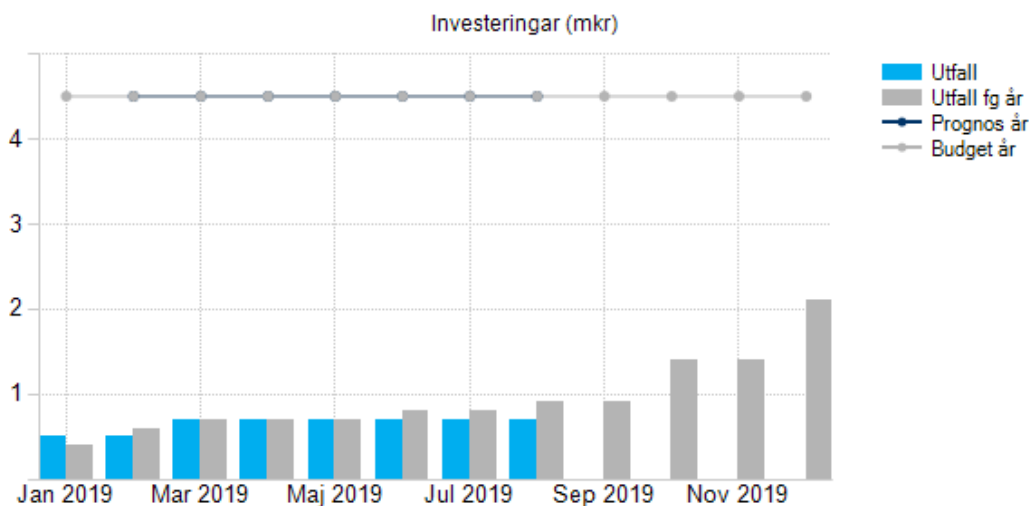
av inhyrd personal fortsatt är högt.

4.2 Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans

Åtgärd (mkr)	Kommentar	Utfall	Prognos	Budget	Budget
		201908	2019	2019	2020
Ett resultat i balans	Bedöms uppnås	1,6	7	7	7
Summa		1,6	7	7	7

Resultatkravet bedöms uppnås.

4.3 Investeringar

Utgift i jämförelse med budget

De investeringar som görs avser IT-utrustning och kontorsmöbler. IT-utrustningen byts löpande ut allt eftersom den blir avskriven.

Prognos i jämförelse med budget

Prognosen avviker inte från budgeten.

4.3.1 Ny- och ersättningsinvesteringar

Investeringar (Mkr)	Utgift	Prognos	Budget	Budget	Upparb
	2019	2019	2019	avvik.	grad (%)
Nyinvesteringar	0,7	4,5	4,5		15,6
Ersättningsinvesteringar					

Totalt investeringar	0,7	4,5	4,5
-----------------------------	------------	------------	------------

5 Personal och kompetensförsörjning

Personal

Locum befinner sig fortfarande i en intensiv fas avseende genomförandet av de stora strategiska fastighetsinvesteringarna. Även om ett antal av dessa färdigställs under 2019 kommer bemanningsläget inte förändras under året.

Totalt var 299 personer anställda den 31 augusti. Antal helårsarbetare ligger strax över budget för perioden. Den 1 mars övergick 16 medarbetare från RLK:s funktionsområde Strategiska fastighetsfrågor och investering, SFI till Locum. I budgeten var det inte känt, om och när en eventuell sammanslagning skulle ske, så då budgeterades det utifrån Locums befintliga personalstyrka och behov.

Under perioden kan vi se en fortsatt låg personalomsättning, 7,2 (7,0 % för motsvarande period 2018).

Kompetensförsörjning

Arbetsgivarvarumärke

I den rådande situation som fastighets- och byggbranschen befunnit sig i under de senaste åren, med stor konkurrens om kompetenser och resurser, krävs en hel del för att attrahera nya medarbetare och för att behålla och engagera befintlig personal. Därför har vi fortsatt att arbeta aktivt med Locums arbetsgivarvarumärke. Det har bl. a inneburit ett antal aktiviteter för att tydliggöra det samhällsviktiga uppdrag Locum har, samt vårt medarbetarlöfte. Vi har producerat film, annonser, har en tydlig närvaro på sociala medier samt genomfört ett antal aktiviteter internt och externt för att höja engagemang och intern stolthet. Som ett resultat av detta har vi kunnat se hur flera medarbetare rekommenderar Locum som arbetsgivare.

Kompetensanalys

För att trygga kompetensförsörjning krävs en övergripande analys av såväl bemanning, befintlig kompetens och framtida krav på kompetens samt plan för hur eventuella gap kan täckas. Det är ett av varje personalledande chefs viktigaste ansvarsområde. Locum arbetar sedan 2012 i enlighet med Region Stockholms modell för kompetensplanering – KOLL. Modellen erbjuder ett effektivt verktyg för att få en överblick av den befintliga kompetensen i verksamheten och vilken kompetens som behövs utifrån verksamhetens mål och uppdrag samt sakkunskap inom yrkesrollen. Majoriteten av alla roller på Locum har kompetenser definierade i ProCompetence. 90 % av Locums medarbetare har kompetensdeklarerat sig. 80 % har registrerat utvecklingsplan.

Kompetensutveckling

För att erbjuda en attraktiv och utvecklande miljö för befintliga och framtida medarbetare är kompetensutveckling och kunskapsöverföring av strategisk betydelse. En kompetenstrappa möjliggör ett systematiskt angreppssätt att identifiera en rolls kompetenskrav och vilka krav som ställs för att utvecklas inom yrkesrollen. En sådan kompetenstrappa ("utvecklingstrappa") är framtagen för projektledare. Arbete pågår

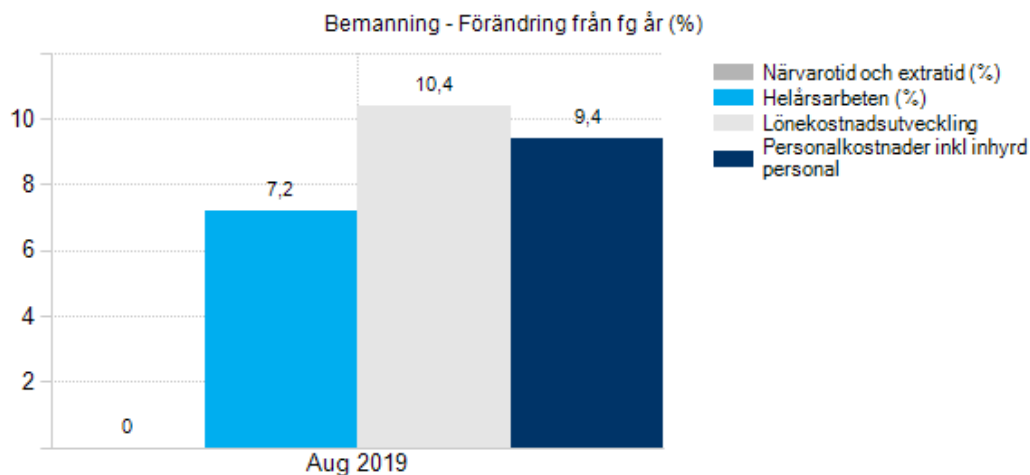
med framtagande för motsvarande trappor för fastighetsförvaltare och chefer.

HR är sammankallande i ett övergripande utbildningsråd där verksamhetsrepresentanter kontinuerligt träffas för att sammanställa behov och planera utbildningsinsatser som berör ett flertal medarbetare och/eller anses vara av strategisk betydelse för företaget utifrån de mål som Locum har eller kunskapskrav inom yrkesrollerna.

För chefer har Locum initierat ett internt chefsutvecklingsprogram som utgår från regionens riktlinjer för chefsförsörjning och som bland annat syftar till att stärka chefernas kommunikativa förmåga, stötta och utveckla deras värdegrundsbaserade ledarskap samt säkerställa att de arbetar mål- och resultatinkat.

Nyanställda chefer får en chefsintroduktion som förtydligar Region Stockholms värderingar och knyter ihop den med Locums organisation och processer.

5.1 Bemanning

Helårsarbeten	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Bemanning - Helårsarbeten	299	296	3	7,2%	305	305	0

Utfall helårsarbeten i jämförelse med budget

Lönekostnadsutvecklingen beror på fler anställda jämfört med 201808

Antal helårsarbetare ligger i linje med budget för perioden med hänsyn taget till att funktionsområdet RLK Strategiska fastighetsfrågor och investeringar har integrerats i

Locum AB. Den 1 mars 2019 övergick 16 medarbetare från RLK Strategiska fastighetsfrågor och investeringar.

Prognos helårsarbeten i jämförelse med budget

Prognosen avviker inte från budget.

5.2 Sjukfrånvaro

Procentuell sjukfrånvaro	Utfall	Utfall fg år	Förän dr.	Prognos år	Budget år	Prognos avvik.	Bokslut fg år
Procentuell sjukfrånvaro totalt	2,5	2,6	-4 %				
- varav kvinnor	3,4	3,6	-6 %				
- varav män	1,6	1,7	-6 %				

Total sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid har för samtliga medarbetare sjunkit från 2,6% 2018 till 2,5% för motsvarande tid 2019. För kvinnor är motsvarande siffror 3,6% 2018 och 3,4% 2019 och för män 1,7% 2018 och 1,6% 2019. Det innebär en fortsatt minskning av sjuktalen. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan män och kvinnor sammanfaller med den skillnad som finns inom samhället i övrigt. De insatser som är gjorda har visat på ett positivt utfall och vi planerar att fortsätta med aktiviteter som vi tror möjliggör en fortsatt positiv trend, t ex: Fortsatt arbete med två olika sorters chefsforum ledda av HR. I forumen ges utrymme för att diskutera alla typer av personalfrågor, arbetsmiljö och möjlighet att säkerställa kunskap hos chefer om tidiga signaler, arbetsbelastning och balans mellan krav och resurser.

Uppföljning av antal rehabiliteringsfall, status och kostnader levereras månadsvis till ledningsgruppen, uppföljning av handlingsplaner efter skyddsronder görs två gånger/år. Locum har även arbetat med förebyggande insatser som sjukgymnastik, ergonomi, naprapat, läkarvård och samtalsstöd i ett flertal olika ärenden.

6 Risker och möjligheter

Den pågående utvecklingsresan kommer skapa förutsättningar för ett effektivare och mer framtidsorienterat Locum där nyttjandet av ny teknik, innovativa arbetssätt och digitalisering står i fokus. Målet med utvecklingsresan är att vi ännu tydligare ska bli Ett Locum där våra olika delar samverkar, och där våra kunder får maximal nytta av alla våra kompetenser. Vi ska vara ett bolag som lätt ställer om sig och tar tillvara på teknisk och digital utveckling för att ge kunder och ägare det bästa och naturligtvis vara en attraktiv plats att utvecklas på.

Pensionsskuldens utveckling kan under vissa förutsättningar påverka att resultatkravet inte uppnås. Eventuell effekt av pensionsskulden ska from 2019 hanteras helt inom ramen för Locums resultatkrav.

Under året kommer flera av de stora strategiska fastighets- och utrustningsinvesteringarna färdigställas. Därav kommer fokus ligga på driftsättningen av respektive anläggning.

7 Ledningens åtgärder

Ledningen fokuserar på att genomföra de stora strategiska fastighets- och utrustningsinvesteringarna samt att säkra driften i de fastigheter Locum förvaltar.

Ledningen gör bedömningen att resultatkravet på 7 mnkr kommer att uppnås.

8 Nämnd-/styrelsebehandling

Delårsrapport 2019 behandlas i Locums styrelse den 25 september 2019.

Locum AB

PA-STATISTIK 2019-08-31

Antal anställda

	2019-08-31			2018-08-31		
Antal anställda	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
heltid	145	157	302	136	148	284
deltid	1	0	1	2	1	3
Totalt	146	157	303	138	149	287
Timanställda	0	0	0	0	0	0
Årsarbetare	144,3	155,4	299,7	136,45	147,8	284,25

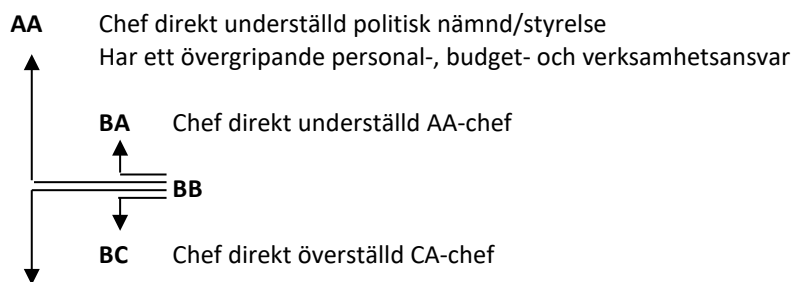
Locum AB

PA-STATISTIK 2019-08-31

Antal chefer

Nivå	2019-08-31			2018-08-31		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
AA	1	0	1	1	0	1
BA	0	0	0	0	0	0
BB	3	3	6	3	3	6
BC	0	0	0	0	0	0
CA	15	15	30	13	11	24
Totalt	19	18	37	17	14	31

Högsta

1:a linjen

CA 1:a linjens chef som har personal-, budget- och verksamhetsansvar och ett övergripande ansvar inom sitt funktionsområde

Antal dagar

1/1-31/8 2019	Kvinnor	Män	Totalt
Antal sjukdagar	7,9	3,6	5,7

Antal sjuktilfällen inom olika intervall

1/1-31/8 2019	Kvinnor	Män	Totalt
0-14 dagar	126	90	216
Antal sjuktilfällen	139	93	232
15-90 dagar	8	1	9
Antal sjuktilfällen	139	93	232
Mer än 90 dagar	5	2	7
Antal sjuktilfällen	139	93	232

Definitioner PA-statistik

Antal månadsavlönade	Antal månadsavlönade, unika personnummer
Heltid	Avtalad sysselsättningsgrad 100 procent
Deltid	Avtalad sysselsättningsgrad mindre än 100 procent
Antal årsarbetare	Summerad sysselsättningsgrad
Antal timanställda	Antal timanställda, unika personnummer
Sjukfrånvaro	Antal sjukdagar i genomsnitt
Sjuktilfälle	Antal sjuktilfällen
Andel sjuktilfällen	Antal sjukfrånvarotillfällen inom respektive intervall i förhållande till det totala antalet sjukfrånvarotillfällen
Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning	Anställningens avtalade tid exkl frånvaro, dock ingår inte frånvarorsaker som ej har ekonomiska värden tex tjänstledighet utan lön i enlighet med SKLs definition.

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E1

Nämnd/Bolag

Period 2019-08-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: ¹⁾	IB 2019	lanspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
N/T						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
TOTALT	0	0	0	0	0	0	

¹⁾ För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: ¹⁾	IB 2019	lanspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
N/T						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	
TOTALT	0	0	0	0	0	0	

¹⁾ För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindelse	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)
N/T		
TOTALT	0	

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
N/T	
TOTALT	0

Definitioner

Legal avsättning (legal förpliktelse)

En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFNAR 2012:1)

Informell avsättning (informell förpliktelse)

En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFNAR 2012:1)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse

a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir

b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:

- det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
- förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller

c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckligt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist

Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.

Mkr	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 (%)	Upparbet- ningsgrad 2019 (%)	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Avvikelse total	Avvikelse total (%)	Total upp- arbetnings- grad (%)	Färdig- ställande (år)
-----	---------------------------	-----------------	----------------	-------------------	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	------------------	-----------------	--------------------	---------------------------	---------------------------------------	------------------------------

Fastighets- och servicenämnden

2. Locum AB													
Ospecifierade objekt < 100 mkr	0,7	4,5	4,5			15,6%	0,7	4,5	4,5			15,6%	2019
Summa Locum AB			4,5	4,5	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		

Diarienummer
RS 2019-0237

FSN 2019-0029

LOC 2019-0130

Fastighet och servicenämnden/Fastighetsverksamheten

Delårsrapport

Augusti 2019

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Väsentliga händelser	3
2	Styrning och ledning	4
2.1	Mål.....	4
2.1.1	Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet.....	4
2.2	Uppdrag.....	4
2.3	Aktiviteter.....	4
2.4	Intern kontroll.....	4
2.4.1	Arbetet med intern kontroll	4
2.4.2	Resultat och analys från riskbedömningen.....	4
2.4.3	Försäkran	4
2.5	Anmodan	4
3	Verksamhet	6
3.1	Verksamhetsförändringar	6
4	Ekonomi	7
4.1	Resultat	7
4.2	Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans	10
4.3	Investeringar	11
4.3.1	Investeringsobjekt.....	12
4.3.2	Ny- och ersättningsinvesteringar	13
4.4	Fastighetsförsäljningar (exkl. bostadsrätter).....	13
5	Risker och möjligheter	14
6	Ledningens åtgärder	15
7	Nämnd-/styrelsebehandling	16

Bilagor

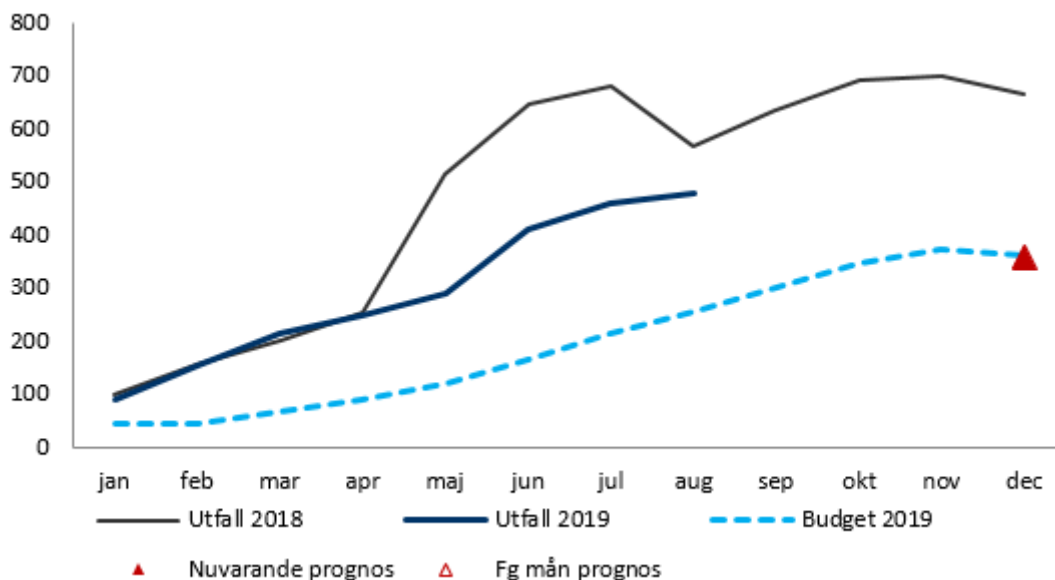
Bilaga 1: 2700-e1-ovriga-avsattningar-ansvarsförbindelser-och-tvister

Bilaga 2: Bilaga-c-investeringar-Delår NKS 2019

Bilaga 3: Bilaga-c-Investerings Delår LFS 2019

Bilaga 4: Kommentarer Projekt Delår LFS 2019

1 Inledning

Sammanfattning:

Från och med 1 januari 2019 innehåller rapporten, avseende fastighetsverksamheten i fastighets- och servicenämnden (FSN), Landstingsfastigheter Stockholm och Nya Karolinska Solna (NKS). Nämnden köper genomförandet av fastighetsverksamheten från Locum AB. Ansvaret för projektavtalet mellan Stockholms läns landsting och Swedish Hospital Partners AB avseende NKS har också flyttats från regionstyrelsen till FSN.

Landstingsfastigheter Stockholm:

Resultatet i LFS för perioden uppgår till 431 mkr mot budgeterade 258 mkr, vilket är 173 mkr högre än periodiserad budget.

De största posterna som bidragit till det är högre hyresintäkter motsvarande 52 mkr och högre intäkter för fastighetservice motsvarande 47 mkr, samt lägre mediakostnader motsvarande 49 mkr.

NKS:

Resultatet för perioden uppgår till 46 mkr mot budgeterade 18 mkr, vilket är 28 mkr högre än budget.

De största avvikelserna beror på väsentligt lägre finanskostnader samt lägre servicekostnader.

1.1 Väsentliga händelser

Se delårsrapport 2019 för Locum AB rubrik 1.1 Väsentliga händelser.

2 Styrning och ledning

2.1 Mål

2.1.1 Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

Kultur och konstnärliga uttryck som integrerad del av regionens verksamheter för välbefinnande och trygghet

Indikator (rapporteras per delår)	Utfall	Utfall fg år	Prognos- uppfyllelse indikator	Mål- värde nämnd/ bolag	Mål- värde full- mäktige
Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning (Regionfullmäktige)	1,4%				>=1%

Kommentar

Intervallat är mellan 1 - 2 % av under perioden aktiverade konstinköp.

2.2 Uppdrag

2.3 Aktiviteter

2.4 Intern kontroll

2.4.1 Arbetet med intern kontroll

2.4.2 Resultat och analys från riskbedömningen

2.4.3 Försäkran

2.5 Anmodan

Anmodan

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att fortsatt säkerställa åtgärder för att minska konsultkostnader och att intensifiera arbetet med att skifta ut konsulter.

RS 2018-1077

Delår 2019

I takt med att de flesta stora strategiska investeringar färdigställs kommer konsultanvändningen minska i motsvarande grad

Anmodan

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag med en investeringsverksamhet att intensifiera arbetet med styrning och uppföljning av investeringar genom att proaktivt och löpande arbeta med kvalitetssäkring av investeringarnas prognoser. Status, avvikelser och risker följs upp i landstingets tertial-, delårs- och årsrapportering.

RS 2018-1077

Delår 2019

De flesta större investeringar, strategiska fastighetsinvesteringar, färdigställs under 2019.

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med att integrera informations- och it-säkerhet i sina verksamhetsprocesser och att ha ett tydligt fokus på att åtgärda identifierade avvikelser beträffande styrning, ledning och regelefterlevnad inom området.

RS 2018-1077

Delår 2019

Locum har implementerat vägledning för informationsklassificering i byggprojekt och förvaltning i syfte att tydliggöra för medarbetare vilken information som är särskilt skyddsvärd. Vidare har Locum lanserat en obligatorisk webbaserad informationssäkerhetsutbildning för medarbetare och upphandlade entreprenörer som klargör hur information kring Locum AB byggprojekt och fastigheter ska hanteras.

Under hösten revideras och uppdateras även Locum AB säkerhetsskyddsarbete.

 Pågående enligt plan

Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med säkerhet och krisberedskap.

RS 2018-1077

Delår 2019

Locum säkerhetsfunktion har under året stöttat projekt- och förvaltning genom att ha utfört ett flertal risk- och sårbarhetsanalyser kopplat till Locums uppdrag, skapat vägledning för informationsklassning i byggprojekt- och förvaltning, vidare utbildat medarbetare i krisledning och organiserat återkommande krisövningar samt genomfört utbildningar inom ramen för Locums roll i återuppbyggnad av civilt försvar med förvaltning och driftentreprenörer m.m.

3 Verksamhet

Genomförandet av fastighetsverksamheten köper nämnden från Locum AB. Bolagets uppdrag regleras bl a genom *Avtal om förvaltning mellan Locum AB och Region Stockholm (1993)*, *Tilläggsavtal (2001)* samt *Avtal avseende genomförande av fastighetsverksamhet mellan Locum AB och fastighets- och servicenämnden (2019)*.

Locum ska säkerställa att Region Stockholm har en effektiv och professionell förvaltning av regionens lokaler samt att vårdproducenterna har ändamålsenliga lokaler som bidrar till att ge rätt förutsättningar för Stockholmsregionens invånare i form av en tillgänglig vård av hög kvalitet. Locum ska för Region Stockholms räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till regionens verksamheter enligt de principer för uthyrning som regionen beslutar. Locum ska också bistå hyresgästerna med att utnyttja lokalerna på ett kostnadseffektivt sätt.

Av Locums ägardirektiv framgår även att hyressättningen av lokaler som hyrs av enheter inom regionkoncernen ska ske på marknadsanpassade villkor om inte Regionen beslutar annat. För akutsjukhuslokaler ska de marknadsanpassade hyrorna ligga på en försiktig nivå. I övriga fall gäller marknadsanpassad hyressättning. Locum ansvarar också efter uppdrag från FSN för inhyrning av strategiska lokaler på den externa hyresmarknaden.

I uppdraget ingår att Locum i samråd med berörda enheter inom regionkoncernen, ska upprätta bl a underhållsplaner, förvaltningsplaner samt fastighetsutvecklingsplaner för strategiska fastigheter inom LFS.

Vidare ingår i uppdraget att arbeta aktivt för att skapa hälsofrämjande miljöer i de fastigheter som nyttjas av regionkoncernens verksamheter.

I övrigt ska Locum även prioritera arbetet med att bygga resurssnålt och hållbarhetsanpassat, minska medieanvändningen och minimera miljöstörningar samt sträva efter hög återanvändningsgrad såväl vid nybyggnation som vid ombyggnad/renoveringar.

För övrig information se delårsrapport 2019 för Locum AB rubrik 3 Verksamhet.

3.1 Verksamhetsförändringar

Se delårsrapport 2019 för Locum AB rubrik 1.1 Väsentliga händelser.

4 Ekonomi

4.1 Resultat

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Försäljning av fastighetsservice	148	386	-238	7,3 %	206	148	58
Uthyrning av lokaler	2 844	2 792	52	-1,9 %	4 312	4 258	54
Försäljning övriga tjänster	361	80	281	25,6 %	512	499	13
Anslag	0	0	0		0	0	0
Erhållna bidrag	0	0	0		26	26	0
- varav ers. omställn. kostn.	0	0	0		0	26	-26
Övriga intäkter	-61	1	-62		80	54	26
Verksamhetens intäkter	3 292	3 259	33	-2,9 %	5 135	4 985	150
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-1	-5	4	-74,4 %	0	-8	8
Lokalhyror	-2	0	-2		0	0	0
Förvaltningskostnader	-153	-154	1	-48,2 %	-304	-231	-73
Mediakostnader	-256	-309	53		-413	-443	30
Drift och skötsel	-247	-269	22	80,8 %	-426	-403	-23
Löpande underhåll	-112	-100	-12	-4 %	-227	-228	1
IT- och telekostnader	-1	0	-1	-27,5 %	-1	-1	0
Övriga kostnader	-428	-473	45	-23,4 %	-840	-787	-53
Verksamhetens kostnader	-1 199	-1 310	111	-12,3 %	-2 211	-2 101	-110
- varav omställn. kostn.***	0	0	0		0	-26	26
Avskrivningar	-1 027	-1 066	39	11,8 %	-1 609	-1 613	4
Finansnetto	-589	-607	18	-14 %	-955	-911	-44
Resultat före reavinst/förlust	478	276	202	13,5 %	361	360	1
Reavinst/förlust	-1	0	-1		-1	0	-1
Resultat**	476,8	275,9	200,9		360,1	359,9	0,2

* mkr

** Avser resultat före bokslutsdispositioner

Utfall i jämförelse med budget

Landstingsfastigheter Stockholm:

Intäkter

- De totala intäkterna är 106 mnkr högre än periodiserad budget.
- Hyresintäkterna är 52 mnkr högre än periodiserad budget och avser främst interna tillkommande hyresintäkter som ej var budgeterade. Därutöver har parkeringsintäkterna ökat motsvarande 5 mnkr som beror på att en ny leverantör, Apcoa, tagit över driften av parkeringarna. Tillkommande kontrakt avseende externa lokaler motsvarar en ökad hyresintäkt om 10 mnkr, motsvarande avvikelse finns på kostnadssidan vilket innebär att posten inte är resultatpåverkande.
- De ökade intäkterna för fastighetservice motsvarande 47 mnkr över periodiserad budget förklaras främst av högre försäljning av tjänsteförsäljningsprojekt mot vad som antagits i budget, motsvarande avvikelse finns på kostnadssidan vilket innebär en låg resultatpåverkan. Högre intäkter för fastighetsnätsförsäljningen bidrar till de ökade intäkterna, detta beror på mer arbeten i de strategiska fastighetsinvesteringarna. Posten är svår att budgetera och budgeteras därför utifrån försiktighetsprincipen.

Kostnader

- Utfallet för förvaltningskostnader följer periodiserad budget
- Kostnader för fastighetservice 31 mnkr över budget, se kommentar försäljningsintäkter.
- Utfallet för FM kostnader 8 mnkr lägre än periodiserad budget vilket beror på ett nytt avtal med Sodexo.
- Ökade kostnader om 10 mnkr avseende externa lokaler beror på ett nytt hyreskontrakt med Syncentralen, motsvarande post finns på intäktssidan.
- Mediakostnaderna är 49 mnkr lägre än periodiserad budget. De lägre kostnaderna beror på att man bl.a. budgeterade högre kostnader i samband med driftsättningen för Södersjukhuset och Danderyd sjukhus. Driftentreprenörerna har genom aktiv driftoptimering, på nya och befintliga byggnader, bidragit till lägre kostnader.
- Utfallet för drift och skötsel är 31 mnkr lägre än periodiserad budget. Denna post är svår att budgetera då oväntade kostnader kan uppstå.
- Utfallet för löpande underhåll är 12 mnkr över budget, några fastigheter däribland Rosenlunds sjukhus, Södersjukhuset och S:t Görans sjukhus har underhållsbehov som överskrider deras budget, dock räknar de flesta med att hålla årsbudget.

- Utfallet avseende utvecklingsprojekt ligger 16 mnkr under budget, på helåret förväntas utfallet uppgå till budget.
- Avskrivningarna är 37 mnkr lägre än periodiserad budget. De lägre avskrivningarna beror bl.a. på att några större fastighetsinvesteringar aktiveras senare än planerat, dock inom tid.

NKS:

Intäkter

- De totala intäkterna uppgår till 1.258 mnkr vilket är 1 mnkr högre än budgeterat.

Kostnader

- Servicekostnader är 15 mnkr lägre än budget
- Mediakostnaderna är 1 mnkr lägre än budget.
- Avskrivningar är 2 mnkr lägre än budgeterat, det kommer dock att stämma mot budget på årsbasis då aktiveringar kommer att genomföras under andra halvan av året och skrivs av retroaktivt.
- Finansnetto är 23 mnkr lägre än budget. Budgeteringen utgick från antaganden om låga räntor men räntenivåerna har de facto varit ännu lägre.

Prognos i jämförelse med budget**Landstingsfastigheter Stockholm:**

Intäkter

- Totalt är hyresintäkterna 54 mnkr högre än periodiserad budget. Detta beror bl a på tillkommande nya hyresavtal samt nytt parkeringsavtal med Apcoa.
- Prognosen avseende intäkterna för fastighetsservice är 79 mnkr över periodiserad budget, prognosen har justerats upp som en följd av en ökad efterfrågan på tjänsteförsäljningsprojekt och FM tjänster hittills i år. Intäkter avseende fastighetsanknutna tjänster 13 mnkr högre än periodiserad budget främst orsakad av utförda arbeten i fastighetsnätet för strategiska investeringsprojekt. Generellt är posten svår att budgetera och budgeteras därför utifrån försiktighetsprincipen.

Kostnader

- Prognosen för förvaltningskostnader är 47 mnkr högre än periodiserad budget vilket beror på kostnadsföringar av ej aktiverbara projektutgifter samt kostnad för driftsättning av de strategiska fastighetsinvesteringarna. Högre prognos beror också på att förvaltningsarvodet ökat pga justerad BTA (bruttoarea) på våra fastigheter.
- Prognosen för fastighetsservice, FM tjänster och fastighetsanknutna tjänster är 73 mnkr högre än periodiserad budget. Kostnaderna ökar pga att flertalet områden har gjort antagande avseende kostnader för

tjänsteförsäljningsprojekten och FM tjänster, motsvarande differens på intäktssidan. Fastighetsnätskostnader har ökat med 10 mkr pga mer arbeten i flera strategiska investeringsprojekt.

- Prognosen för drift och skötsel är 23 mkr högre än budget. De största avvikelserna beror på att kostnaderna för akut underhåll har ökat med 9 mkr avseende Karolinska Solna samt en retroaktiv debitering om 2 mkr för driftavtal gällande nya byggnader på Södersjukhuset. Denna post är svår att budgetera då oväntade kostnader kan uppstå. Ett flertal sjukhus har stort underhållsbehov.
- Prognosen för avskrivningar är 4 mkr högre än budget.
- Prognosen för finansnetto har justerats upp till följd av sänkt kreditivränta samt ränta avseende nyupptagna lån för att finansiera pågående och framtida investeringar.

NKS:

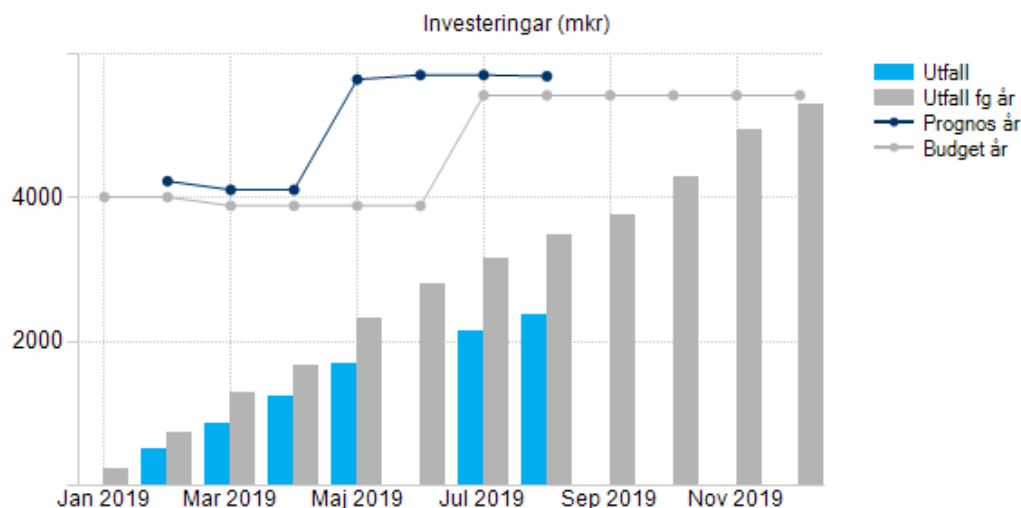
- För NKS är budget och prognos ett nollresultat. Ingen ny prognos är rapporterad för LFS.

4.2 Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans

Åtgärd (mkr)	Kommentar	Utfall	Prognos 2019	Budget 2019	Budget 2020
Summa					

Resultatkravet bedöms uppnås.

4.3 Investeringar

Utgift i jämförelse med budget

LFS:

InvesteringarMnkr	Årets utgift1908	Prognos2019	Budget2019	AvvikPR-BU	Upparb.grad (%)
Specificerade objekt	1 703	2 423	2 337	86	73 %
Ospecificerade objekt	449	1 195	1 195	0	38 %
Justeringspost	0	-86	0	-86	0 %
Totalt investeringar	2 153	3 532	3 532	0	61 %

Investeringarutvallet för 2019 för Landstingsfastigheter Stockholm tom augusti uppgick till 2 153 mnkr. Av de specificerade objekten som pågår har följande objekt haft störst utfall under 2019: vårdavdelningar och behandling vid S:t Görans sjukhus, behandlingsbyggnad vid Södersjukhuset, om och nybyggnation av operation vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge samt ny behandlingsbyggnad vid Danderyds Sjukhus.

NKS:

Investeringar, Mkr	Årets utgift, 1908	Prognos, 2019	Budget, 2019	Avvik, PR-BU	Upparb.grad, %
Bygginvesteringar	15	120	120	0	13%
Utrustningsinvesteringar	188	439	234	205	80%
Totalt investeringar	203	559	354	205	57%

Utfallet per augusti uppgår till 203 mnkr att jämföra med en årsbudget på 354 mkr.

Investeringar för Nya Karolinska Solna består i huvudsak av investeringar i medicinteknisk utrustning och IKT. Överlämnandet av utrustning till Karolinska Universitetssjukhuset för kvarvarande faser fem och sex pågår och beräknas avslutas under tredje till fjärde kvartalet 2019.

Prognos i jämförelse med budget
LFS:

Prognosen för 2019 är oförändrad mot budget 3 532 mnkr. För redogörelse kring projekt som har de största individuella avvikelserna i år mot budget, se investeringsbilagan.

NKS:

NKS har justerat prognosen till 559 mkr. Utökningen beror på att grund av att flera leverantörer inte kunnat uppfylla sina åtaganden inom 2018 avseende IKT (information, kommunikation och teknik) projektet. I stället beräknas slutbetalningen till dessa att ske under 2019. Därutöver, vad beträffar MT (medicinteknisk utrustning) projektet, har förskjutningar av tidplanen avseende främst strålbehandlingsutrustningen medfört att utfallet hamnar på 2019. Dock har inte den totala investeringsramen överskridits.

4.3.1 Investeringsobjekt
Investeringsobjekt

Investeringsobjekt > 100 mkr (Mkr)	Utgift 2019	Prognos 2019	Budget 2019	Budget avvik.	Total ack utgift	Total prognos	Total budget
Totalt investeringsobjekt > 100 mkr							

Se bilaga

4.3.2 Ny- och ersättningsinvesteringar

Investeringar (Mkr)	Utgift	Prognos	Budget	Budget	Upparb
	2019	2019	2019	avvik.	grad (%)
Nyinvesteringar	1618	2711	2617		
Ersättningsinvesteringar	535	821	915		
Totalt investeringar	2 153	3 532	3 532		

4.4 Fastighetsförsäljningar (exkl. bostadsrätter)

Genomförda försäljningar

Försäljnings- objekt	Fasighets/ inventarie- beteckning	Verksamhet	Hyresgäst	Avtal tecknas	Realisations- resultat (Mkr)	Redovisad i period	Kommentar

Pågående/planerade försäljningar

Försäljnings- objekt	Fasighets/ inventarie- beteckning	Verksamhet	Hyresgäst	Avtal tecknas	Realisations- resultat (Mkr)	Redovisa d i period	Kommenta r
Bromma sjukhus	Beckomberga 1:1	Närsjukhus	Stockholms sjukhem	Q2 2020		Q3 2020	
Berga Naturbruksgymnasium	Västerhaninge -Berga 7:8	Naturbruks - gymnasium	RLK	Q1 2020		Q1 2021	
Örnsbergs sjukhem	Provröret 16	Öppenvård	Sthlms stad	Q1 2020		Q1 2020	
Spånga familjecentral	Ingulv 10	Mödravård, förskola	Sthlms stad, RS	Q1 2020		Q1 2020	

Försäljning övriga anläggningstillgångar

Försäljningsobjekt	Verksamhet	Realisations- resultat (Mkr)	Redovisad i period	Kommentar

5 Risker och möjligheter

Ledningen för Locum AB bedömer att resultatkravet på 359,9 mnkr kommer uppnås. I prognos 2 finns medel avsatta för att bl.a. kostnadsföra förgäveskostnader för objekt som kan förskjutas i framtiden i samband med regionfullmäktiges budget 2020.

Inga reavinster är prognostiserade.

Investeringsvolymen har fortsatt prognostiserats till 3,5 mdkr. Detta utfall bygger dock på att nya planerade projekt beslutas och startar under hösten.

6 Ledningens åtgärder

Se delårsrapport för Locum AB.

7 Nämnd-/styrelsebehandling

Delårsrapport 2019 behandlas i Locum AB:s styrelse samt i Fastighets- och servicenämnden den 25 september 2019.

Övergripande mål	Mål	Konsoliderade enheter	Beslutat av	År	Diariernr	Uppdrag	Beskrivning	Uppdragstyp	Utökad anvisning	Lokal notering	Ansvarig	Rapportör	Status	Föregående kommentar	Kommentar
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2014	LS 1309-1135 Löpande	Utreda försäljning av fastigheten Tegelbruket 4	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda högre exploateringspotential innan eventuellt beslut fattas om försäljning av fastigheten Tegelbruket 4.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 11 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Arbeta med planprogram pågår, planprogrammet anger högre exploateringsgrad än tidigare. Beslut om planprogrammet sker efter samråd vilket beräknas inledas i Q1 2020.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2016	LS 2016-0863	Ändring av kategori/hörighet av fastigheten Jakobsberg 18:11	Ändring av kategori/hörighet av fastigheten Jakobsberg 18:11 samt beslut att inleda försäljning.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.	Ej med i RDR 9043 men flyttat ändå för att försäljningsärendet flyttats.	Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Inga pågående aktiviteter för närvarande, avvaktar utvecklingen i området.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2016-0257 Mål och budget 2017 nr 39	Inleda försäljning av fastigheter	att uppdra åt landstingsstyrelsen att inleda försäljning av fastigheterna Glaven 6, 8 och T2 i Stockholm, Tegelbruket 4 i Stockholm, Riset 11 i Stockholm, Provbrödet 16 i Stockholm, Ingulv 1 i Stockholm, Söderbymalm 3:241 i Hanninge, Borsvängen 9 i Stockholm samt Husby 3:35 i Österåker	Beslut budget	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 11 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Glaven 8 och Riset 11 är sålda. För övriga fastigheter se separata uppdrag.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2016-0257 Mål och budget 2017 nr 40	Stycka av del av fastighet Sabbatsberg	att uppdra åt landstingsstyrelsen att stycka av del av fastigheten Sabbatsberg 16 för att möjliggöra försäljning av fastigheten	Beslut budget	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Samråd är planerat att inledas i dec 2019. Efter godkänt planprogram kan försäljningsarbetet inledas.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2016-0257 Mål och budget 2017 nr 44	Försälja fastigheter i Solna	att uppdra åt landstingsstyrelsen att försälja fastigheterna Haga 4:17, del av Haga 4:18 och Haga 3:18 i Solna till marknadsmässiga villkor	Beslut budget	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Markanvisning kvarter 16 beslutad i FSN i maj. Inga andra försäljningar pågår.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Tegelbruket 4	att till marknadsmässiga villkor försälja St Eriks ögonsjukhus, fastighet Tegelbruket 4 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Arbeta med planprogram pågår, samråd Q1 2020.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Sabbatsberg 16	att till marknadsmässiga villkor försälja fastigheten Sabbatsberg 16 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Samråd planerat till dec 2019	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Beckomberga 1:1	att till marknadsmässiga villkor försälja Bromma sjukhus, fastighet Beckomberga 1:1 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Försäljningsarbete pågår, objektet ska marknadsföras under hösten.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Grimman 2	att till marknadsmässiga villkor försälja fastigheten Grimman 2 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Ej påbörjad.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Grimman 3	att till marknadsmässiga villkor försälja Maria sjukhus, fastighet Grimman 3, och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Ej påbörjad.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Jakobsberg 18:11	att till marknadsmässiga villkor försälja fastigheten Jakobsberg 18:11 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Inga pågående aktiviteter, avvaktar utvecklingen i området.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2017	LS 2017-0677 Löpande	Försäljning fastighet Pilträdet 8	att till marknadsmässiga villkor försälja Serafen, fastighet Pilträdet 8 och återkomma till behörigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Ej påbörjad.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2017-0452 Mål och budget 2018 nr 19	Inleda försäljning av fastigheter	att uppdra åt landstingsstyrelsen att inleda försäljning av fastigheterna Beckomberga 1:1, Söderbymalm 3:401, Grimman 2, Grimman 3 samt Pilträdet 8	Beslut budget	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Se separata kommentarer för respektive fastighet.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2017-0452 Mål och budget 2018 nr 20	Utreda avyttring av mark inom akutsjukhusens områden	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda förutsättningar för att avyttra del av markreserver inom akutsjukhusens områden	Beslut budget	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Gör i samband med framtagande av nya fastighetsutvecklingsplaner vilket sker under 2019-2020.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2016-0188	Genomföra en försäljning av Berga naturbruksgymnasium	att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en försäljning av Berga naturbruksgymnasium, innefattande såväl skolverksamheten som fastigheterna Västehaninge-Berga 7:8 och Stav 1:24 på vilka Berga naturbruksgymnasium är beläget, samt att vidta de åtgärder som i övrigt påkallas med anledning av detta.	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.	Var ej med på beslutslistan. Men flyttat ändå eftersom alla aktiviteter från RS för Berga flyttas. /MH	Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Förhandlingar med Fortifikationsverket pågår och beräknas avslutas under Q4.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2016-1149	Försälja fastigheten Glaven 6	att till marknadsmässiga villkor försälja fastigheten Glaven 6 och återkomma till behörigt organ för godkännande	Beslut löpande	Uppdrag flyttat från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till		Anette Henriksson	Rebecca Tol, Marika Holmström, Karin Sjöö, Sabina Gunnarsson		Delår 2019 Avvaktar utvecklingen i området där Stockholms stad tar fram ett nytt planprogram som kan skapa bättre	

Övergripande mål	Mål	Konsoliderade enheter	Beslutat av	År	Diariernr	Uppdrag	Beskrivning	Uppdragstyp	Utökad anvisning	Lokal notering	Ansvarig	Rapportör	Status	Føregående kommentar	Kommentar
							av försäljningsvillkor.		pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.			Sabina Gunnarsson		førutstättningar för försäljningen.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2016-1151	Försälja fastigheten Glaven 12	att till marknadsmissiga villkor försälja fastigheten Glaven 12 och återkomma till behørigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	!	Delår 2019 Åvsåkrat besked. Førsäljningen kan påbörjas omgøende	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans		Regionfullmäktige	2018	LS 2017-0677	Försälja Öhrnsbergs behandlingshem, fastighet Provrvøret 16	att till marknadsmissiga villkor försälja Öhrnsbergs behandlingshem, fastighet Provrvøret 16 och återkomma till behørigt organ för godkännande av försäljningsvillkor.	Beslut löpande	Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Førsäljningsarbetet åtenuptaget, annonsering beråknas kunna ske under Q4.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Hållbar investeringsutveckling		Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455 Budget 2019 för Region Stockholm	Dialog med vårdgivare om förbättrad vårdmiljø inom psykiatri	I väntan på att nya lokaler tas i bruk för psykiatri ska dialog med vårdgivarna initeras för att undersøka møjligheten att vidta kostnadseffektiva åtgärder som i nånrdit förbättrar vårdmiljøerna.	Beslut budget			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Utredning gjord, åvrapporteras høsten 2019.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Hållbar investeringsutveckling		Regionfullmäktige	2019	RS 2019-0022	Fullfölja åtagandet enligt markanvisningsavtalet, Solna Haga 4:17	Uppdrå åt Regionstyrelsen att fullfölja åtagandet enligt markanvisningsavtal för del av fastigheten Solna Haga 4:17 i Solna kommun till Atrium Ljungberg AB	Beslut löpande	Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Pågår, det är ett fortløpande arbete under flera års tid.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Hållbar investeringsutveckling		Regionfullmäktige	2019	RS 2019-0022	Besluta om kommande fastighetsbildning, Solna Haga 4:17	Uppdrå åt Regionstyrelsen att besluta om kommande fastighetsbildning och fastighetsöverlåtelse till Stockholms stad i enlighet med de villkor som anges i markanvisningsavtalet för del av fastigheten Solna Haga 4:17 i Solna kommun till Atrium Ljungberg AB.	Beslut löpande	Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	—	Delår 2019 Beslut om fastighetsbildning och villkor för fastighetsöverlåtelsen kan inte åt ske förrån detaljplanen är framtagen och godkånrd vilket kommer åt drøja ett par år.	
En hållbar region Stockholm	Region Stockholms påverkan på klimatet ska minska		Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455 Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag	Arbeta aktivt med Region Stockholms mål för åt begrånsa klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt	Under 2019 ska nämnden arbeta aktivt med Region Stockholms mål för åt begrånsa klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt. Nåmnden ska ha lokala mål om avfallsförebyggande och materialåtervinning i bygg- och anläggningsprojekt och följa upp efterlevnaden.	Budgetuppdrag			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	▶	<p>Delår 2019 Locum arbetar aktivt med Region Stockholms mål för åt begrånsa klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt. Locum har lokala mål om avfallsförebyggande och materialåtervinning i bygg- och anläggningsprojekt och följor upp efterlevnaden tre gånger per år.</p> <p>RLK Hållbarhets førsålg till mål 13 (klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt) är nedbrutet i två delar, där åvgrånsningen är om byggprojektet ska certifieras enligt Miljøbyggnad 3.0 eller inte. För projekt som ska certifieras enligt Miljøbyggnad är målsåttningen åt minst nå nivå silver på aktuell indikator. Utöver det har Locum gjort en första klimatkalkyl för den nya vårdbyggnaden på Danderyds sjukhus, by 61, vilken är underlag för kommande arbete under høsten i syfte åt identifiera och genomföra klimatreducerande åtgärder. Vad som är tydligt är åt användandet av klimatkalkyl är relativt nytt i branschen och med det följor en rad utmaningar, bland annat genererar olika beråkningsprogram resultat med stora skillnader, både generiska och produktspecifika data är otillförlitliga och en bristvara o.s.v. Den genomfords klimatkalkylen är gjord i programhåndlångskede vilket åt ett tidigt skede i projektet. Erfarenheter i branschen visar tydligt på åt klimatkalkyler gjorda i detta skede ofta visar en lågre klimatpåverkan ån de klimatkalkyler som görs i ett senare skede av projektet, då mer information finns åt tillgå.</p> <p>För åt minska klimatpåverkan i øvriga projekt har en utredning genomfords, vilken är baserad på en omvärldsanalys av førsåstagna lagkrav, rapporter och utredningar inom bygg- och fastighetsbranschen samt en rapport som RLK i Hållbarhet fårdigstålde under 2018.</p> <p>Locums rapport visar sammanfattningsvis åt det finns generella utmaningar för branschen når det kommer till tillgånglighet åt tillförlitliga data, jämførbårhøt mellan projekt, metodik samt beråkningsprogram. Beåktande till detta kommer göras i samband med åt resultat från utredningen uformnas till relevanta mål som kan implementeras i Locums kommande byggprojekt.</p> <p>För åt sårkerstålle en hög materialåtervinningsgrad åt Locums målsåttning åt minst 90 % av uppkommit byggavfall ska sorteras på byggarbetsplatserna, vilket løpande följor upp under projektens gång. Locum arbetar åven med ett fiertal åtgärder för åt minska uppkomsten av byggavfall, exempelvis används BIM-modeller vid projektering, standardiserade typrum har tagits fram och Byggarubedømningen används för åt dokumentera och undvika øj ønskvårda kemikalier och produkter. En analys har påbøjrats för åt utreda vilka mål som är låmpliga åt såtta i kommande byggprojekt i och med åt framtida investeringar fråmst berør ombyggnationer där samma møjlighøter åt sortera avfall inte finns som i nyproduktioner.</p>	
En hållbar region Stockholm	Region Stockholms påverkan på klimatet ska minska		Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455 Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag	Genomföra en øversyn av hur laddinfrastrukturen för elfordon kan byggas ut snabbare tåkt åt anslutning till sina fastigheter	Nåmnden ska under 2019 genomföra en øversyn av hur laddinfrastrukturen för elfordon kan byggas ut i snabbare tåkt åt anslutning till sina fastigheter	Budgetuppdrag			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjøndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Hittills har vi arbetat med åt omvärldsbekå i form av åt inhåta information om hur regelverk och kommande direktiv kan komma åt påverka utbyggnadsplanerna för laddstølar. Vi har øckså bøjrat titta på konsekvenserna av de kommande EU-direkten samt deltagit i beredningen av det førsålg som boverket håller på åt arbeta fram med anledning av EU-direktivet.	

Övergripande mål	Mål	Konsoliderade enheter	Beslutat av	År	Diariernr	Uppdrag	Beskrivning	Uppdragstyp	Utökad anvisning	Lokal notering	Ansvarig	Rapportör	Status	Föregående kommentar	Kommentar
														Det har gjorts benchmarking mot Stockholms stad, Region Skåne och Västra Götalandsregionen för att se hur andra organisationer arbetar med frågan. Vi har också inventerat statusen vad gäller befintliga laddstolar inom beståndet och inhämtat data över nyttjande, mm.	
En hållbar region Stockholm	Region Stockholms påverkan på klimatet ska minska	Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455	Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag	Utredning om hur miljön i anslutning till de fastigheter nämnden förvaltar kan utvecklas	En utredning om hur miljön i anslutning till de fastigheter nämnden förvaltar kan utvecklas under året	Budgetuppdrag			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	►	Delår 2019 Utredningen presenterad i Fastighetsomställningsberedningen i augusti 2019, beslutas i FSN i september. Budget 2019 uppdrag till Locum: "En utredning om hur den yttre miljön kring Region Stockholms vårdfastigheter kan utvecklas ska genomföras." Fastighetsomställningsberedning: §15 Yttre miljö vårdfastigheter - utredning etapp 1 Protokoll 2019-08-22 (FSN 2019-0190). Beslut: Fastighetsomställningsberedning föreslår följande: "Fastighets- och servicenämnden beslutar att godkänna utredningen om hur den yttre miljön kring Region Stockholms vårdfastigheter kan utvecklas".	
En hållbar region Stockholm	Region Stockholms påverkan på klimatet ska minska	Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455	Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag	Högre ambition för installation av solceller	Nämnden ska utreda hur en högre ambition för installation av solceller kan genomföras	Budgetuppdrag			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	—	Delår 2019 Locum avaktar besked från skatteverket angående ansökan för att bli elproducent avseende AB Terreno. Parallellt pågår uppdatering av plan för utbyggnad av solceller.	
Hälsa- och sjukvården i Stockholm ska präglas av korta värdköer, hög tillgänglighet, god kvalitet och invånarens möjlighet att själv välja vårdgivare	Vård på rätt plats	Regionfullmäktige	2018	LS 2017-0452	Mål och budget 2018 nr 23	Återställa slutenvårdsplatser på Huddinge sjukhusområde	att uppdra åt landstingsstyrelsen att i samverkan med Karolinska Universitetssjukhuset återställa tomslådor och kontrollerade slutenvårdsplatser på Huddinge sjukhusområde för vårdändamål	Beslut budget	Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 16 april 2019. Avslutas hos FSN under 2019.		Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	►	Delår 2019 Ombyggnationer pågår i enlighet med en flerårig plan.	
Hälsa- och sjukvården i Stockholm ska präglas av korta värdköer, hög tillgänglighet, god kvalitet och invånarens möjlighet att själv välja vårdgivare	Vård på rätt plats	Regionfullmäktige	2019	LS 2017-1455	Budget 2019 för Region Stockholm - Budgetuppdrag	Se över hur psykiatris lokaler kan förbättras	Under året ska det ses över hur psykiatris lokaler, i väntan på nya, kan förbättras och behovet av ersättningsinvesteringar för lokalerna ska utredas.	Budgetuppdrag			Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marika Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	►	Delår 2019 Utredning gjord, avrapporteras hösten 2019.	

Övergripande mål	Mål	Lokalt mål	Uppdrag	Konsoliderade enheter	Beslutat av	År	Diarienum	Aktivitet	Beskrivning	Mål och effekter	Leverabler	Utkod avvisning	Lokal notering	Verksamhetsområde	start-/slutdatum	Ansvarig	Rapportör	Status	Föregående kommentar	Kommentar
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans				Regionstyrelsen	2018	LS 2016-0188 Löpande	Försäljningsvillkor Berga	att försäljningen sker i enlighet med villkor som väsentligen motsvarar de som anges i bilaga Villkor i överlåtelseavtal och beskrivning av överlåtelseprocessen.			Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 30 april 2019. Avslutas hos FSN.		Ekonomi	2018-08-17 2019-06-16	Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marka Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Förhandlingar med Fortifikationsverket pågår.	
Långsiktigt hållbar ekonomi	Ett resultat i balans				Regionstyrelsen	2018	LS 2016-0188 Löpande	Ändringar i delegationsordning med anledning av nytt huvudmannskap för Berga.	Uppdrag åt landstingsdirektören att utreda vilka ändringar i delegationsordning för landstingsstyrelsen som kommer att bli nödvändiga med anledning av att verksamheten vid Berga naturbruksgymnasium övergår till ny huvudman samt återkomma till landstingsstyrelsen med förslag på beslut om ändringar i delegationsordning för landstingsstyrelsen som kan bli nödvändiga med anledning av försäljningen av Berga naturbruksgymnasium.			Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 30 april 2019. Avslutas hos FSN.		Ekonomi	2018-08-17 2021-01-31	Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marka Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	▶	Delår 2019 Utföra efter genomförd försäljning och överlämning av verksamhet.	
En hållbar region Stockholm	Social hållbarhet				Regionstyrelsen	2018		Införa en teknisk lösning för att upptäcka material kopplat till sexuella övergrepp på barn	Uppdrag åt landstingsdirektören att införa en teknisk lösning för att upptäcka och förhindra eventuell spridning och användning av material kopplat till sexuella övergrepp på barn.			Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 30 april 2019. Avslutas hos FSN.		IT och digitalisering Social hållbarhet	2018-11-27 2019-12-31	Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marka Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	==		
En hållbar region Stockholm	Social hållbarhet				Regionstyrelsen			Godkänna avtal om licenser som krävs för teknisk lösning - förhindrande av sexuella övergrepp	Uppdrag åt landstingsdirektören att godkänna ett avtal ingås enligt villkoren i ramavtal "SLL805 -Licenspartier 2016" (LS 2017-0564) om leverans av licenser som krävs för realiseringen av tjänsten [teknisk lösning f. upptäckande och förhindra spridning av material/ sexuella övergrepp på barn].			Uppdrag flyttad från RLK till FSN efter verkställighetsbeslut av RD (RDR 9043). Status satt till pågående enligt plan 30 april 2019. Avslutas hos FSN.		IT och digitalisering Social hållbarhet	2018-11-27 2019-12-31	Anette Henriksson	Rebecca Toll, Marka Holmström, Karin Sjöndin, Sabina Gunnarsson	==		

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E1

Nämnd/Bolag

Landstingsfastigheter Stockholm

Period 2019-08-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: ¹⁾	IB 2019	lanspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
Bostadsrätter, repfond o förs.kostn. (9200)	152 706		0	0	152 706		nej
Reserv försäljn Beckomberga (Riksbyggen) Folingbogatan	2 544 783	-1 523 692			1 021 091		nej
Avsättning Patienthotellet Karolinska	2 494 286				2 494 286		nej
Exploateringsbidrag pga Chopin	6 000 000				6 000 000		nej
Anatomivägen pga Chopin	15 000 000				15 000 000		nej
Avsättning omkostnader Patienten	22 748 537				22 748 537		nej
Tvist Arbetsmiljöverket SÖS	5 000 000				5 000 000		ja
Tvist Arbetsmiljöverket STS	1 000 000				1 000 000		nej
Tvist MVB ÖST AB	2 426 000				2 426 000		ja
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	57 366 312	-1 523 692	0	0	55 842 620		

¹⁾ För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: ¹⁾	IB 2018	lanspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	0	0	0	0	0		

¹⁾ För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindelse	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)

Definitioner

Legal avsättning (Legal #=) (talen)

TOTALT	0

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
Twist Arbetsmiljöverket STS	1 000 000
TOTALT	1 000 000

Legal avsättning (legal förpliktelse)

En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFNAR 2012:1)

Informell avsättning (informell förpliktelse)

En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFNAR 2012:1)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse

a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir

b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:

- det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
- förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet,

c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckligt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist

Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.

Mkr	Utfall 2019 jan-juli	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 (%)	Upparbet- ningsgrad 2019 (%)	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Avvikelse total	Avvikelse total (%)	Total upp- arbets- grad (%)	Färdig- ställande (år)
-----	----------------------------	-----------------	----------------	-------------------	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	------------------	-----------------	--------------------	---------------------------	-----------------------------------	------------------------------

Fastighets- och servicenämnden

1. Byggnadsinvesteringar i Landstingsfastigheter Stockholm

1.1. Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige

1.1.1 Strategiska fastighetsinvesteringar

1.1.1.1 Strategiska investeringar

DS Ny behandlingsbyggnad S2			209,0	209,0	100,0%			1 829,0	1 829,0	100,0%		
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1 inkl teknisk upprustning			25,0	25,0	100,0%			608,0	608,0	100,0%		
HS Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN)			414,0	414,0	100,0%			1 940,0	1 940,0	100,0%		
Allmänpsykiatri enkelrum, HS			37,0	37,0	100,0%			140,0	140,0	100,0%		
St Göran vårdavdelningar och behandling inkl tekn uppr			541,0	541,0	100,0%			2 337,0	2 337,0	100,0%		
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus			13,0	13,0	100,0%			1 200,0	1 200,0	100,0%		
SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad inkl tekn uppr			194,2	194,2	100,0%			2 381,7	2 381,7	100,0%		
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad			61,1	61,1	100,0%			763,0	763,0	100,0%		
SÖS-By 74- Nytt försörjningskvarter			19,8	19,8	100,0%			578,2	578,2	100,0%		
Sollentuna - vårdavdelningar, entré inkl tekn uppr			106,0	106,0	100,0%			1 207,0	1 207,0	100,0%		
Nacka - vårdavdelningar			45,0	45,0	100,0%			400,0	400,0	100,0%		
Nacka - vårdavdelningar, etapp 2			10,0	10,0	100,0%			190,0	190,0	100,0%		
Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax)			134,0	134,0	100,0%			543,0	543,0	100,0%		

1.1.2 Övriga fastighetsinvesteringar

1.1.2.1 Ersättningsinvesteringar

HS-utbyggnad av brandlarm			3,0	3,0	100,0%			109,0	109,0	100,0%		
HS - Anpassning 2 avd/år			70,0	70,0	100,0%			272,0	272,0	100,0%		
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år			32,0	32,0	100,0%			128,0	128,0	100,0%		
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2			39,0	39,0	100,0%			422,5	422,5	100,0%		
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2			26,0	26,0	100,0%			265,5	265,5	100,0%		

1.1.3 Ospecificerade objekt < 100 mkr

1.1.3.1 Strategiska fastighetsinvesteringar				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
1.1.3.2 Övriga fastighetsinvesteringar				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		

Summa beslutade objekt			1 979,1	1 979,1	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
-------------------------------	--	--	----------------	----------------	---------------	--	--	--	--	---------------------	---------------------	--

1.2 Nya objekt

1.2.1 Strategiska fastighetsinvesteringar

Utredningsbeslut

Mkr	Utfall 2019 jan-juli	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 (%)	Upparbet- ningsgrad 2019 (%)	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Avvikelse total	Avvikelse total (%)	Total upp- arbets- grad (%)	Färdig- ställande (år)
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 3 inkl tekn uppr					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			400,0	400,0	100,0%		
HS Uppförande av ny försörjningsbyggnad					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
HS Upprustning av försörjningsbyggnad			20,0	20,0	100,0%				250,0	250,0	100,0%		
HS Helix etapp 2			10,0	10,0	100,0%				750,0	750,0	100,0%		
St Görans-Ombyggn av vårdavdelning med anledning av myndighets- och hygienkrav					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			315,0	315,0	100,0%		
St Görans sjukhus - Logistik - Kulvert - Angöring lastkaj					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			540,0	540,0	100,0%		
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 3			20,0	20,0	100,0%				1 000,0	1 000,0	100,0%		
KS Anpassning Radiumhemmet			50,0	50,0	100,0%				100,0	100,0	100,0%		
Inriktningsbeslut													
DS - hyresgästanpassning by 22					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			1,0	1,0	100,0%		
DS Ny vårdbyggnad vårdinnehåll från by 22			62,0	62,0	100,0%				1 850,0	1 850,0	100,0%		
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 2 inkl tekn uppr			11,0	11,0	100,0%				404,0	404,0	100,0%		
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2			130,0	130,0	100,0%				800,0	800,0	100,0%		
St Görans nybyggnation vårdbyggnad för psykiatrisk vård					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			775,0	775,0	100,0%		
1.2.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder													
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 4 inkl tekn uppr					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
St Görans sjukhus - Trafik - Parkering					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			250,0	250,0	100,0%		
DS- Strategisk planering av parkering					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			140,0	140,0	100,0%		
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 2					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
1.2.3 Övriga fastighetsinvesteringar													
Utredningsbeslut													
Löwenströmska sjh, By 02 ombyggnad rättspsyk					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			100,0		100,0%		
Löwenströmska sjh, By 02 teknisk upprustning			5,0	5,0	100,0%				200,0		100,0%		
=RC[-1]-RC[-2]													
Inriktningsbeslut													
HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning			30,0	30,0	100,0%				190,2		100,0%		
1.2.4 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder													
SÖS Ny reservkraft			20,0	20,0	100,0%				500,0		100,0%		
Södertälje sjukhus - Teknisk upprustning - By18					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!			100,0		100,0%		
1.2.5 Ospecifierade objekt < 100 mkr													
Strategiska fastighetsinvesteringar			495,0	495,0	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
Övriga fastighetsinvesteringar			700,0	700,0	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
Summa LFS nya objekt			1 553,0	1 553,0	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		

Mkr	Utfall 2019 jan-juli	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 (%)	Upparbet- ningsgrad 2019 (%)	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Avvikelse total	Avvikelse total (%)	Total upp- arbets- grad (%)	Färdig- ställande (år)
SUMMA BYGGNADSVINSTERINGAR LFS			3 532,1	3 532,1	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
varav strategiska fastighetsinvesteringar			2 607,1	2 607,1	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
varav övriga fastighetsinvesteringar			925,0	925,0	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	

2. Locum AB

Ospecifierade objekt < 100 mkr			4,5	4,5	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
Summa Locum AB			4,5	4,5	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	

3. Nya Karolinska Solna Bygg

3.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige

Ospecifierade objekt < 100 mkr

Konst	0,2	0,2	0,2			100,0%	0,9	2,1	2,1			42,9%	2022
Hyresgäst Anpassningar NKS	0,3	100,0	100,0			0,3%		800,0	800,0				2028
Ospec K Solna	14,6	20,0	20,0			73,0%	20,1	30,0	30,0			67,0%	2019
SUMMA Nya Karolinska Solna Bygg	15,1	120,2	120,2			12,6%	21,0	832,1	832,1			2,5%	

4. Nya Karolinska Solna utrustning

4.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige

Information Kommunikation Teknik	24,5	96,5		-96,5	#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	524,4	605,4	767,0	161,6	21,1%	68,4%	2019
Medicinteknisk utrustning	124,5	215,8	99,5	-116,3	-117,0%	125,2%	2 607,6	2 733,0	2 890,0	157,0	5,4%	90,2%	2019
Inredning					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
Utrustning/inredning U2 plan 5-10, radiofarmlab	2,2	3,0	24,4	21,4	87,7%	9,0%	81,7	83,3	116,0	32,7	28,2%	70,4%	2019
Utrustning/inredning Behandlingshuset	0,1	3,4	11,7	8,3	71,0%	0,9%	42,1	44,7	85,5	40,8	47,7%	49,2%	2019
Ospecifierade objekt < 100 mkr					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
Ny- o ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax)	36,6	120,0	98,0	-22,0	-22,4%	37,3%	15,9	148,0	148,0			10,7%	2019
Summa Nya Karolinska Solna utrustning	187,9	438,7	233,6	-205,1	-87,8%	80,5%	3 271,7	3 614,4	4 006,5	392,1	9,8%	81,7%	

5. Strategisk utrustning vård

5.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige

Utrustning till Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN), K Huddinge			466,8	466,8	100,0%			723,0	723,0	100,0%			
Utrustning till Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus			33,1	33,1	100,0%			300,0	300,0	100,0%			
Utrustning till DS Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus			476,0	476,0	100,0%			761,2	761,2	100,0%			
Utrustning till SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad			356,7	356,7	100,0%			713,3	713,3	100,0%			
Summa tidigare beslutade objekt			1 332,6	1 332,6	100,0%			2 497,5	2 497,5	100,0%			

5.2 Ospecifierade objekt

Pågående ospecifierade objekt < 100 mkr - strategisk utrustning			202,6	202,6	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
Nya ej beslutade ospecifierade objekt < 100 mkr - strategisk utrustning						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!				#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	
Summa ospecifierade objekt			202,6	202,6	100,0%						#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	

6. SLL IT

Mkr	Utfall 2019 jan-juli	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 (%)	Upparbet- ningsgrad 2019 (%)	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Avvikelse total	Avvikelse total (%)	Total upp- arbets- grad (%)	Färdig- ställande (år)
Ospecificerade objekt < 100 mkr - utrustning och inventarier			255,0	255,0	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
Summa SLL IT			255,0	255,0	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
7. Berga													
Berga - ospecificerade objekt < 100 mkr - inventarier			4,2	4,2	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
Summa Berga			4,2	4,2	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
8. Samlokalisering													
Samlokalisering			120,6	120,6	100,0%			146,2	146,2	100,0%			
Summa Samlokalisering			120,6	120,6	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		
Fastigheter och service totalt			5 805,4	5 805,4	100,0%					#DIVISION/0!	#DIVISION/0!		

Mkr	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Upparbet-	Total	Total	Total	Avvikelse	Avvikelse	Total upp-	Färdig-
	2019 jan-aug	2019	2019	2019	2019	ningsgrad 2019 (%)	ack. utfall	prognos	budget	total	total	arbetsnings- grad (%)	ställande (år)

Fastighets- och servicenämnden
1. Byggnadsinvesteringar i Landstingsfastigheter Stockholm
1.1. Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige
1.1.1 Strategiska fastighetsinvesteringar
1.1.1.1 Strategiska investeringar

DS Ny behandlingsbyggnad 52	265	216	209	-7	-3%	127%	1 915	1 866	1 829	-37	-2%	105%	2019
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1 inkl teknisk upprustning	35	43	25	-18	-71%	142%	549	556	608	52	9%	90%	2019
HS Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN)	173	269	414	145	35%	42%	1 432	1 834	1 940	106	5%	74%	2020
Allmänpsykiatri enkelrum, HS	19	24	37	13	36%	51%	115	120	140	20	14%	82%	2019
St Görans vårdavdelningar och behandling inkl tekn uppr	450	672	541	-131	-24%	83%	1 279	2 337	2 337	-	-	55%	2022
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	97	109	13	-96	-740%	745%	1 214	1 200	1 200	-	-	101%	2019
SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad inkl tekn uppr	157	251	194	-56	-29%	81%	2 216	2 382	2 382	0	0%	93%	2020
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad	67	89	61	-28	-45%	110%	730	758	763	5	1%	96%	2019
SÖS-By 74- Nytt försörjningskvarter	11	22	20	-2	-13%	55%	546	563	578	15	3%	95%	2018
Sollentuna - vårdavdelningar, entré inkl tekn uppr	123	248	106	-122	-134%	116%	1 071	1 207	1 207	-	-	89%	2019
Nacka - vårdavdelningar	105	167	45	-122	-270%	234%	339	400	400	-	-	85%	2019
Nacka - vårdavdelningar, etapp 2	0	5	10	5	50%	1%	42	48	190	142	75%	22%	-
Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax)	119	193	134	-59	-44%	89%	437	511	543	32	6%	81%	2019

1.1.2 Övriga fastighetsinvesteringar
1.1.2.1 Ersättningsinvesteringar

HS-utbyggnad av brandlarm	4	9	3	-6	-211%	118%	101	113	113	-	-	89%	2019
HS - Anpassning 2 avd/år	53	58	70	12	17%	76%	106	272	272	-	-	39%	2020
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år	21	47	32	-15	-47%	65%	25	128	128	-	-	19%	2020
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2	1	14	39	25	64%	3%	1	423	423	-	-	0%	2024
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2	0	4	26	22	83%	1%	0	266	266	-	-	0%	2024

1.1.3 Ospecifierade objekt < 100 mkr

1.1.3.1 Strategiska fastighetsinvesteringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.3.2 Övriga fastighetsinvesteringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Summa beslutade objekt	1 700	2 439	1 979	-460	-23%	86%	12 118	14 982	15 317	335,3	2%	79%	-
-------------------------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	------------	---------------	---------------	---------------	--------------	-----------	------------	----------

1.2 Nya objekt
1.2.1 Strategiska fastighetsinvesteringar

Utredningsbeslut													
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 3 inkl tekn uppr	-	0	-	-	-	-	3	-	400	-	-	1%	2026
HS Uppförande av ny försörjningsbyggnad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
HS Upprustning av försörjningsbyggnad	2	8	20	12	59%	8%	2	-	250	-	-	1%	2024
HS Helix etapp 2	-	-	10	10	-	-	-	-	750	-	-	-	2023
St Görans-Ombyggn av vårdavdelning med anledning av myndighets- och hygienkrav	-	-	-	-	-	-	-	-	315	-	-	-	2028
St Görans sjukhus - Logistik - Kulvert - Angöring lastkaj	-	-	-	-	-	-	-	-	540	-	-	-	2028
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 3	-	-	20	20	-	-	-	-	1 000	-	-	-	2026
KS Anpassning Radiumhemmet	-	-	50	50	-	-	-	-	100	-	-	-	2019

Inriktningsbeslut													
DS - hyresgäst Anpassning by 22	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	78%	-
DS Ny vårdbyggnad vårdinnehåll från by 22	24	45	62	17	27%	39%	24	-	1 850	-	-	1%	2024
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 2 inkl tekn uppr	0	3	11	8	73%	0%	3	-	404	-	-	1%	2023
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2	0	0	130	130	100%	0%	5	-	800	-	-	1%	2022
St Görans nybyggnation vårdbyggnad för psykiatrisk vård	-	-	-	-	-	-	-	-	775	-	-	-	2028

1.2.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder

DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 4 inkl tekn uppr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
St Görans sjukhus - Trafik - Parkering	-	-	-	-	-	-	-	-	250	-	-	-	2029+
DS- Strategisk planering av parkering	-	-	-	-	-	-	-	-	140	-	-	-	2025
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1.2.3 Övriga fastighetsinvesteringar

Utredningsbeslut													
Löwenströmska sjh, By 02 ombyggnad rättspsyk	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	2027
Löwenströmska sjh, By 02 teknisk upprustning	-	-	5	-	-	-	-	-	200	-	-	-	2027

Inriktningsbeslut													
HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning	7	14	30	16	53%	24%	10	-	190	-	-	5%	2022

1.2.4 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder

SÖS Ny reservkraft	1	1	20	19	95%	5%	151	-	500,0	-	-	30%	2023
Södertälje sjukhus - Teknisk upprustning - By18	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	2025

1.2.5 Ospecifierade objekt < 100 mkr

Strategiska fastighetsinvesteringar	24	495	495	-	-	5%	-	-	-	-	-	-	-
Övriga fastighetsinvesteringar	395	527	700	-	-	56%	1 540,1	-	-	-	-	-	-

Summa LFS nya objekt	453	1 093	1 553	460	30%	29%	1 738	-	8 665	-	-	20%	-
-----------------------------	------------	--------------	--------------	------------	------------	------------	--------------	----------	--------------	----------	----------	------------	----------

SUMMA BYGGNADSVINVESTERINGAR LFS	2 153	3 532	3 532	0	0%	61%	13 856	14 982	23 982	9 000	38%	58%	-
varav strategiska fastighetsinvesteringar	1 671	2 857	2 607	-250	-10%	64%	11 923	13 781	21 691	7 910	36%	55%	-
varav övriga fastighetsinvesteringar	481	675	925	250	27%	52%	1 933	1 201	2 291	1 090	48%	84%	-

Kommentarer till specificerade investeringsprojekt delår 2019

- Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus
Överlämning av byggnaden till förvaltning skedde i Maj. Byggprojektets kontraktsarbeten gällande medicinteknisk utrustning är färdigställda, enstaka besiktningsåtgärder samt tilläggsarbeten pågår. Mark- och finplaneringsarbeten inom kontrakt pågår. Slutreglering av kontraktsarbeten kvarstår. Vidarefakturering sker löpande under hösten. Verksamheten driftsätter under oktober.
- Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1, Danderyds sjukhus
Ombyggnationerna av vårdavdelningar etapp 1 vid Danderyds sjukhus har färdigställts. Mindre arbeten återstår samt en del slutregleringar. Samtliga byggnader som ingår i etapp 1 dvs By 07, 38 och 39 är överlämnade till verksamheten. By 39 lämnades över under Q1 2019.
- Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus
Fasad-, installations-, golv-, och innerväggsarbeten pågår för de två nya byggnadskropparna på sjukhusområdet, samt ombyggnationer av operationsavdelning i befintlig vårdbyggnad. Tidigareläggning av kostnadsdrivande produktion har medfört ett högre medelsbehov för årets arbeten än vad som fanns i budget 2019. Förslag om omfördelning av budgetmedel (+200 mnkr till St Görän) finns i budgetunderlag 2020. Detta i syfte att säkerställa att alla önskade ombyggnadspaket ska kunna utföras inom projektet.
- Ny- och ombyggnation, Södertälje sjukhus
Invändiga installationer och stomkompletteringar pågår i huvuddel 2 avseende ombyggnation. Fortsatta diskussioner pågår med entreprenören för att nå en ekonomisk överenskommelse avseende projektets huvuddel 1-Nybyggnad. Färdigställande av Huvuddel 2 äger rum under Q3 2019. Tidplanen och därmed investeringsutgiften har förskjutits. Tidplanen har förskjutits framåt i tiden till 2019 varför vi har en högre prognos för år 2019 än budgeterat.
- Ny byggnad västläge – behandlingsbyggnad, Södersjukhuset
"Byggnad 70 är överlämnad till förvaltning och till SÖS. Restpunkter (besiktningsanmärkingar) åtgärdas inför avslutande av entreprenaden. Full produktion av by 03,04,75 (akut och ambulanshall) pågår. Rivning av by 73 är klar till 90%. Nybyggnad av ny akutentré by 76 startar v.35. Högre prognos 2019 jämfört med budget 2019 beror på sänkt prognos för kostnadsföringar samt på en viss förskjutning i tidplanen till 2019.
- Ny byggnad västläge – vårdbyggnad, Södersjukhuset
Byggnad 72 är överlämnad till förvaltning och till SÖS. Vissa byggåtgärder (garanti) kvarstår, påverkar ej verksamheter, tid eller ekonomi. Högre prognos 2019 jämfört med budget 2019 beror på omföring av kostnader för markarbeten från behandlingsbyggnaden.
- Byggnad 74 – Nytt försörjningskvarter, Södersjukhuset
Färdigställd och överlämnad till verksamheten 2018.

- Vårdavdelningar, entré, Sollentuna sjukhus

Byggnads- och installationsarbeten befinner sig i slutfasen. Ny tid för slutbesiktning 2019-09-30, då tidigare slutbesiktning avbröts. Delar av anläggningen överlämnas i oktober-november 2019. Färdigställandetidpunkt för hela sjukhuset beräknas till november 2019. Vissa ytor på entréplan är dock ibruktagna och hyresgäst Anpassningar pågår. Till övriga ytor saknas idag vårdgivare (upphandling vårdval pågår). Den tidigare slutkostnadsprognosen för hela projektet på 1 206,5 mnkr kommer inte att överskridas.

- Vårdavdelningar Nacka sjukhus Etapp 1

I en första etapp tillskapas 96 psykiatriska vårdplatser. Kompletteringar av installationer, ytskikt samt provningar pågår. Slutbesiktning av etapp 1 beräknas ske 2019-09-30 och överlämnade till förvaltningen under oktober 2019. Projektet har försenats med c:a 3,5 månader vilket har lett till en avvikelse mellan prognos och budget då en del av de medel som skulle upparbetats under 2018 istället kommer att upparbetas under 2019.

- Vårdavdelningar Nacka sjukhus Etapp 2

Etapp 2, som behandlar geriatrikplatser, är under utredning och kommer att redovisas i kommande rapport. Nedlagda kostnader avser tidigare projektering. Prognosen på 15 mnkr avser omklädningsrum som måste byggas nu, men som ekonomiskt hör till etappen 2.

- Ny- och ombyggnation av operation och radiologi, Karolinska Huddinge

Ombyggnadsprojekten är överlämnade till verksamheten. Nybyggnadsprojektet: Installation av utrustningar och samordnadsfunktioner pågår. Överlämning till verksamhet är planerat till 19:e december 2019 Klinisk driftstart planeras till mars 2020. Slutkostnadsprognosen har sänkts med 100 mnkr. Prognosen är till största delen baserad på entreprenörens prognosplan, utfall har hittills varit lägre än deras prognos.

- Allmänpsykiatri enkelrum, Huddinge

Sista etappen är klar och överlämnas till verksamhet under v. 35. Några sena "PM" ang. ventilation kommer att göras efter överlämning. Senaste prognos ligger på 122 mnkr. Slutkostnadsprognos ska göras till nästa styrgruppsmöte.

- Om- och nybyggnation N-Kvarteret

Investeringen avser ny- och ombyggnation av N-kvarteret, tidigare Thorax, på Karolinska Universitetssjukhuset Solna. Projektet är i slutskedet

Locum AB

Plan för intern kontroll 2019, delårsuppföljning

Delår 2019

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Sammanfattning.....	4
2.1	Arbetet med intern kontroll	4
2.2	Resultat och analys från riskbedömningen.....	4
3	Intern kontroll.....	6
3.1	Styr- och kontrollmiljö	6
3.2	Riskbedömning, åtgärder och kontrollaktiviteter.....	7
3.2.1	Förändrade förutsättningar för intern kontroll	7
3.2.2	Analys och slutsatser	7
3.3	Information och kommunikation.....	9
3.4	Övervakning	9
3.4.1	Efterlevnad av styrande dokument	9
3.4.2	Hantering av brister och avvikelser	9
4	Sammanställning av risker.....	10

1 Bakgrund

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § ska varje nämnd inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Region Stockholm har, utifrån kommunallagen, beslutat om Policy för intern kontroll för Region Stockholm och bolag, LS 1303-0431. Policyns krav på intern kontroll förtydligas i Stödet och i de anvisningar för arbetet med verksamhetsplanen samt för delårs- och årsrapporteringen som publiceras i Ekonomihandboken på intranätet.

2 Sammanfattning

2.1 Arbetet med intern kontroll

Styrning och kontroll av verksamheten hanteras inom ramen för Locums verksamhetsstyrning och det certifierade ledningssystemet. Locum har i sin verksamhetsplan integrerat genomförd riskbedömning och intern kontrollplan för att möjliggöra för bolaget att uppnå fullmäktiges respektive styrelsens mål och uppdrag.

Den interna kontrollen utgår från Regions Stockholms policy för intern kontroll (LS 1303-0431) och ska se till att verksamheten bedrivs i linje med regionens samt bolagets egna verksamhetsspecifika mål och styrdokument. Locum följer regionens modell [1] och har inarbetat den i ledningssystemet. Riskanalys genomförs för de riskfaktorer som bedöms kunna påverka möjligheterna att nå uppsatta mål.

Styrelsen ansvarar för den interna kontrollen inom verksamhetsområdet med utgångspunkt i beslut fattade av regionsfullmäktigefullmäktige och regionstyrelsen.

Verkställande direktör (Vd) ansvarar för att i enlighet med policy för intern kontroll utforma konkreta och verksamhetsspecifika styrdokument för att upprätthålla en god internkontroll. Vd rapporterar löpande till styrelsen hur den interna kontrollen fungerar. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen.

Granskning av att kontrollmoment och planerade åtgärder genomförs enligt plan utförs av kvalitetschef [2]. Uppföljning genomförs i intervjuform tillsammans med respektive processägare [3] samt vid behov i form av stickprovskontroller och vid interna revisioner. Uppföljning/granskning av åtgärder dokumenteras i den interna kontrollplanen och redovisas för styrelsen.

Intern revision genomfördes ej under våren 2019 varför den ordinarie delen av uppföljningen ej har genomförts. Den interna revision kommer att genomföras under perioden 7-25 oktober.

De kontrollmoment vi har inarbetat i ledningssystemet är verkningsfulla och ger avsedd effekt för att minska konsekvenser av risker.

[1] Kontrollmiljö, riskanalys, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning.

[2] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen.

[3] Revisionsledare vid interna revisioner.

.

2.2 Resultat och analys från riskbedömningen

De tendenser och slutsatser som konstateras i omvärlds- och marknadsanalyser inför 2019, bland annat inför arbetet med verksamhetsplan, formulerades som risker och möjligheter.

Riskerna värderades i en bolagsövergripande riskanalys som låg till grund för den interna kontrollplanen. Värdering av riskerna genomfördes av ledningsgruppen. För varje risk framgick riskbeskrivning och konsekvens. Riskerna graderades utifrån konsekvens och sannolikhet. Styrelsen beslutade den interna kontrollplanen.

Risikfaktorerna delades in i kategorierna:

- Omvärldsrisker
- Finansiella risker
- Legala risker/Bristande efterlevnad av regelverk (Compliance)
- IT-baserade risker
- Verksamhetsrisker
- Redovisningsrisker
- Risk för förtroendeskada

Åtta (8) väsentliga risker lyftes till intern kontrollplan för 2019. Till varje risk finns kontrollmoment och/eller begränsande åtgärder specificerade. Kontroller är inarbetade i processer och rutiner i det ledningssystemet, tidsatta åtgärder planeras och följs upp i områden/avdelningars/enheters verksamhetsplaner.

Åtgärder och kontroller för att begränsa/eliminera konsekvenser av identifierade risker i intern kontrollplan följs upp löpande av respektive processägare [1] och granskas av kvalitetschef i samband med verksamhetsuppföljning (tertial, delår, helår) och vid behov vid interna revisioner. Eventuella brister [2] som iakttas dokumenteras i internrevisionsrapporter och i Loggen [3] samt rapporteras till ledningsgruppen för vidare hantering av respektive processägare.

[1] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen

[2] Iakttagelser från såväl granskning som från interna och externa revisioner

[3] I Loggen dokumenteras iakttagelser från såväl från medarbetare som från interna och externa revisorer.

3 Intern kontroll

Intern kontroll definieras som en process där nämnd/styrelse, ledningen i förvaltningen/bolaget och övrig personal samverkar för att med rimlig grad av säkerhet se till att nämnden/ bolaget:

- Uppfyller fastställda mål, bedrivs effektivt och ändamålsenligt,
- Följer tillämpliga lagar, föreskrifter, avtal och styrande dokument,
- Bedrivs säkert så att verksamheten skyddas samt,
- Har tillförlitlighet i rapportering och information.

Intern kontroll inom Region Stockholm utgår från COSO-modellen, detta innebär att arbeta systematiskt med att förutse risker och möjligheter och att proaktivt hantera och kommunicera dessa. De fem komponenterna i COSO-modellen är:

- Styr- och kontrollmiljö
- Riskbedömning
- Åtgärder och kontrollaktiviteter
- Information och kommunikation
- Övervakning

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i hela Region Stockholm. Detta innefattar ansvar för att se till att statusen på den interna kontrollen följs upp och avrapporteras i enlighet med regionstyrelsens anvisningar.

Nämnden/bolaget tar i samband med budgetarbetet fram en plan för intern kontroll, denna plan uppdateras och följs upp vid delårsrapportering och årsbokslut.

Nämnden/styrelsen försäkrar sig genom förvaltningschefens/bolagschefens återrapportering och revisorernas granskning att den interna kontrollen är tillräcklig och att planen för intern kontroll genomförs.

Förvaltningschefen/bolagschefen rapporterar omedelbart brister i den interna kontrollen till nämnden/styrelsen. Nämnden/styrelsen säkerställer att förvaltningschef/bolagschef vidtar åtgärder som hanterar bristerna så att den interna kontrollen är tillräcklig. Vid misstanke om brott vidtar nämnden/styrelsen utan oskäligt dröjsmål, åtgärder och informerar regionens ledning och dess revisorer.

Nämnden/styrelsen lämnar årligen en försäkran i styrrapporten om att man genom förvaltningschefen/bolagschefen vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig intern kontroll. Denna plan för intern kontroll utgör grunden för den försäkran.

3.1 Styr- och kontrollmiljö

Styrning och kontroll av verksamheten hanteras inom ramen för Locums verksamhetsstyrning och det certifierade ledningssystemet. Locum har i sin verksamhetsplan integrerat genomförd riskbedömning och intern kontrollplan för att möjliggöra för bolaget att uppnå fullmäktiges respektive styrelsens mål och uppdrag.

Den interna kontrollen utgår från Regions Stockholms policy för intern kontroll (LS 1303-0431) och ska se till att verksamheten bedrivs i linje med regionens samt bolagets egna verksamhets-specifika mål och styrdokument. Locum följer regionens modell [1] och har inarbetat den i ledningssystemet. Riskanalys genomförs för de riskfaktorer som

bedöms kunna påverka möjligheterna att nå uppsatta mål.

Granskning av att kontroller och planerade åtgärder genomförs enligt plan utförs av kvalitetschef. Uppföljning genomförs i intervjuform tillsammans med respektive processägare [2] samt vid behov i form av stickprovskontroller och vid interna revisioner. Uppföljning/granskning av åtgärder dokumenteras i den interna kontrollplanen och redovisas för styrelsen.

[1] Kontrollmiljö, riskanalys, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning.

[2] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen.

3.2 Riskbedömning, åtgärder och kontrollaktiviteter

3.2.1 Förändrade förutsättningar för intern kontroll

Intern revision genomfördes ej under våren 2019 varför den ordinarie delen av uppföljningen ej har genomförts. Den interna revisionen kommer att genomföras under perioden 7-25 oktober.

3.2.2 Analys och slutsatser

I analys vid ledningsgruppsmöte 2019-08-20 konstaterades att genomförd omvärldsanalys 2018 med tillhörande risker (tabell nedan) fortfarande är relevant. Dock med en ökad vaksamhet kring konsekvenser av global sårbarhet med finansiella kriser, ekologiska hot, krig, pandemier och förändrade maktbalanser (exempelvis Brexit och stormakters utspel) samt risken för lågkonjunktur och ytterligare skatteutjämning mellan Sveriges regioner. I Region Stockholms yttrande över regeringens lagrådsremiss om en reviderad kostnadsutjämning framgår att "[...] Totalt sett innebär det att Region Stockholms nettoinbetalning till systemet ökar med omkring 1,6 miljarder kronor [...] ". De ekonomiska effekterna av kostnadsutjämningsförslaget kommer vara en styrande förutsättning för Locums planering de närmaste åren.

En verksamhetsrisk där riskvärdet ökat är "Risk för bristande tillgång på resurser/kompetens hos leverantörer/entreprenörer". Bristen på kunnig och erfaren personal hos leverantörer ökar successivt, varför vi i större utsträckning är måna om att anställa och utbilda egen kompetens.

Kvarstående risker med högt riskvärde

Risk att planering av förvaltning och underhåll av fastigheterna inte har ett tillräckligt långsiktigt perspektiv

I Locums underlag till Region Stockholms (då SLL) mål och budget 2019 redovisades ett behov av åtgärder för ökad driftsäkerhet av regionens vårdfastigheter. Underlag visar att det finns ett investeringsbehov under de närmaste 10 åren på cirka 3 miljarder kronor för att höja driftsäkerheten och minska de kritiska externa beroenden som finns. För teknisk upprustning av akutsjukhusen bedömer Locum att det erfordras utökade investeringsmedel under den närmaste 10-årsperioden.

Risk för otydlig investeringsstyrning

Avvaktar Region Stockholms riktlinje för åtgärdsval och investeringar samt tydliggörande av vem som ansvarar och beslutar i respektive skede i processen.

Risk/Riskområde	Riskbeskrivning	Konsekvens
Risk för bristande tillgång på resurser/kompetens hos leverantörer/entreprenörer	Arbetskraftsbrist (resurser/kompetens) i bygg- och fastighetsbranschen påverkar möjligheten att genomföra byggprojekten enligt tidplan.	Tidsförskjutningar och ökade kostnader i byggprojekt
Risk att planering av förvaltning och underhåll av fastigheterna inte har ett tillräckligt långsiktigt perspektiv.	Bristande medel och resurser innebär att det blir svårare att planera förvaltning och underhåll av fastigheterna ur ett långsiktigt perspektiv. Exempelvis genom att genomföra samordnade underhållsåtgärder på flera sjukhus samtidigt.	Högre kostnader för förvaltning och underhåll till följd av ökade akuta åtgärder istället för proaktivt arbete med förebyggande åtgärder.
Risk för otydlig investeringsstyrning	Principer för investeringsstyrning inarbetade i budget 2019. Ny investeringsprocess ännu inte beslutad.	Kan leda till tidsförskjutningar och ökade kostnader i byggprojekt.
Risk för olyckor och bristande säkerhet i pågående byggprojekt.	Risk för olyckor och bristande säkerhet i pågående byggprojekt	Olyckor i pågående byggprojekt och/eller att obehöriga har tillträde till byggarbetsplatserna.
Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis	Alla störningar som kan uppstå vid planerat arbete eller oförutsedda händelser och som riskerar att påverka kundens och/eller bolagets verksamhet helt eller delvis. Exempelvis avbrott i el-, vatten- eller värmeförsörjning	Kund kan inte bedriva sin verksamhet och/eller att Locum inte kan genomföra sina uppdrag
Risk för extraordinär händelse	Allvarlig störning eller risk för allvarlig störning i viktig samhällsfunktion som kräver skyndsamt insats. Exempelvis avbrott i dricksvattenförsörjning eller elförsörjning, händelser kopplade till extremväder/klimatförändringar (ex. storm, regn, snöfall, översvämning), pandemi eller terrorattack.	Kund kan inte bedriva sin verksamhet och/eller att Locum inte kan genomföra sina uppdrag
Risk att leverantör bryter mot grundläggande rättigheter och principer, utnyttjar svart arbetskraft eller inte har ett strukturerat arbete mot korruption	Exempelvis leverantörer som har många underleverantörer eller som verkar i branscher med låga löner eller att det finns en förhöjd risk att grundläggande rättigheter och principer inte efterlevs.	Samarbete med leverantörer som inte uppfyller och efterlever de grundläggande rättigheterna i Region Stockholms uppförandekod. Risk för bland annat arbetsplatsolyckor, att leverantören bryter mot grundläggande villkor/arbetsmiljökrav etc
Risk för oegentligheter	Medarbetare eller samarbetspartners agerar på ett oetiskt eller olagligt sätt. Exempelvis bedrägeri, ger eller tar	Medarbetare eller samarbetspartners agerar på ett oetiskt eller olagligt sätt. Till exempel genom bedrägeri, ger eller

Risk/Riskområde	Riskbeskrivning	Konsekvens
	muta. Agerar utifrån jäv eller intressekonflikt t ex vid olika former av beslut.	tar emot muta, agerar utifrån jäv eller intressekonflikt vid olika former av beslut m.m.

3.3 Information och kommunikation

Internkontrollplanen kommuniceras efter styrelsebeslut genom publicering på locum.se (styrelsehandlingar) och på Locums intranät. Internkontrollplanen inarbetas i bolagets verksamhetsplan samt i verksamhetsplaner på avdelnings-/enhetsnivå, därmed möjliggörs genomförande av åtgärder på fler nivåer i organisationen.

3.4 Övervakning

3.4.1 Efterlevnad av styrande dokument

Den interna kontrollen utgår från Region Stockholms policy för intern kontroll (LS1303-0431) och ska se till att verksamheten bedrivs i linje med regionens samt bolagets egna verksamhetspecifika mål och styrdokument. Locum följer Region Stockholms modell [1] och har inarbetat den i bolagets verksamhetsstyrning och det certifierade ledningssystem.

[1] Kontrollmiljö, riskanalys, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning.

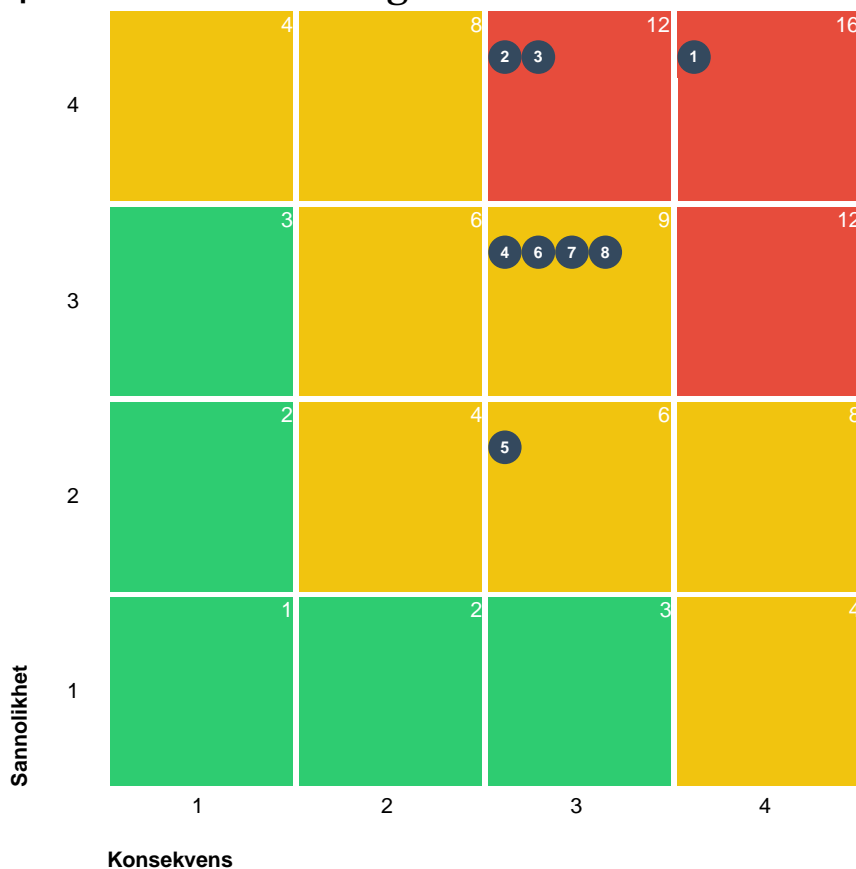
3.4.2 Hantering av brister och avvikelser

Kontrollmoment i ledningssystemet och planerade åtgärder för att begränsa/eliminera konsekvenser av identifierade risker i internkontrollplanen följs upp löpande och granskas av kvalitetschef i samband med verksamhetsuppföljning (tertial, delår, helår), samt vid behov vid interna revisioner. Eventuella brister som iakttas dokumenteras i internrevisionsrapporter, i Loggen [1] samt rapporteras till ledningsgruppen och för vidare hantering av respektive processägare [2].

[1] I Loggen dokumenteras iakttagelser från såväl från medarbetare som från interna och externa revisorer.

[2] Vd, vice Vd samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen.

4 Sammanställning av risker

3 Hög 5 Medium Totalt: 8

Hög
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Mycket sannolik - Det är mycket troligt att problem ska uppstå	Mycket allvarlig - Konsekvensen uppfattas som mycket allvarlig och får helt enkelt ej inträffa
3	Sannolik - Det är troligt att problem ska uppstå	Allvarlig - Konsekvensen är så stor att den helst inte får inträffa
2	Möjlig - Det är mindre troligt att problem ska uppstå	Kännbar - Konsekvensen uppfattas som besvärande
1	Mindre sannolik - Det är inte troligt att problem ska uppstå	Lindrig - Konsekvensen uppfattas som liten

Mål	Lokalt mål	Risk	Riskägare
Hållbar investeringsutveckling		1 ■ 13763 	Risk för bristande tillgång på resurser/kompetens hos leverantörer/entreprenörer Riskägare Björn Åsander

Mål	Lokalt mål	Risk	Riskägare
		nörer	
		2 14182 → Risk att planering av förvaltning och underhåll av fastigheterna inte har ett tillräckligt långsiktigt perspektiv.	Riskägare Katarina Norberg
		3 14183 → Risk för otydlig investeringsstyrning	Riskägare Dan Eriksson, Anette Henriksso n, Katarina Norberg
Social hållbarhet		4 13769 → Risk att våra leverantörer bryter mot grundläggande rättigheter och principer, utnyttjar svart arbetskraft eller inte har ett strukturerat arbete mot korruption.	Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander, Stina Ramberg Dahl
		5 13771 → Risk för oegentligheter	Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander
Region Stockholm ska upprätthålla sina samhällsviktiga funktioner vid extraordinära händelser och klimatförändringar		6 13767 → Risk för extraordinär händelse	Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander
Skattepengar ska frigöras till kärnverksamhet		7 13757 → Risk för olyckor och bristande säkerhet i pågående byggprojekt	Riskägare Anette Henriksso n, Björn Åsander
Vård i rätt tid		8 13760 → Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis	Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander

Locum AB

Bilaga 1: Sammanställning risker och kontrollmoment, delårsuppföljning

Innehållsförteckning

1	Bilaga 1: Sammanställning risker och kontrollmoment, delårsuppföljning.....	3
----------	--	----------

1 Bilaga 1: Sammanställning risker och kontrollmoment, delårsuppföljning

Kommentarer finns i bilaga 3.

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
Hållbar investeringsutveckling		1 Risk för bristande tillgång på resurser/kompetens hos leverantörer/entreprenörer				
		Riskägare Björn Åsander				
		2 Risk att planering av förvaltning och underhåll av fastigheterna inte har ett tillräckligt långsiktigt perspektiv.				
		Riskägare Katarina Norberg				
		3 Risk för otydlig investeringsstyrning				
		Riskägare Dan Eriksson, Anette Henriksson, Katarina Norberg				
Social hållbarhet		4 Risk att våra leverantörer bryter mot grundläggande rättigheter och principer, utnyttjar svart arbetskraft eller inte har ett			Begränsa risken genom information om samt rutinbeskrivning avseende Locums Visselblåsarfunktion, såväl internt på Locum som	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
		strukturerat arbete mot korruption. Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander, Stina Ramberg Dahl			tillgänglig för leverantörer på locum.se. Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom regelmässig kontroll av leverantörer via Skatteverket samt kontrollera rimligheten i inbetalda arbetsgivaravgifter med antalet anställda hos ett urval leverantörer 2-3 gånger per år. Frekvens 2-3 ggr per år	
					Begränsa risken genom att följa upp att leverantörer uppfyller och efterlever kraven i regionens uppförandekod för leverantörer Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom kvalificering och utvärdering av leverantör inför upphandling samt kontroller och revisioner av personalliggare och ID06 på byggarbetsplatser	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					Frekvens Löpande	
		5 Risk för oegentligheter			Begränsa risken genom bakgrundskontroll vid rekrytering, informera externt om riktlinjer avseende mutor och oegentligheter, intern utbildning m.m.	
		Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander			Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att informera om riktlinjer avseende mutor och oegentligheter	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom kontroller och revisioner avseende personalliggare och IDO6 på byggarbetsplatser	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom kontinuerlig fakturagranskning samt granskning av tredjepart i	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					utvalda projekt samt beslutsordning för Locum AB och LFS Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att samtliga medarbetare årligen genomgår Locums obligatoriska utbildning "Regler avseende representation och motverkande av korruption". Frekvens 1 ggr	◆
					Begränsa risken genom att säkerställa att Locum följer LOU vid inköp av varor och tjänster genom löpande uppföljning och kontroll Frekvens Löpande	◆
					Begränsa risken genom att följa upp att Locums avtalade leverantörer uppfyller och efterlever kraven i regionens uppförandekod för leverantörer	◆

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					Frekvens Löpande	
Region Stockholm ska upprätthålla sina samhällsviktiga funktioner vid extraordinära händelser och klimatförändringar		6 Risk för extraordinär händelse Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander			Begränsa risken genom att kontinuerligt ta fram kontinuitetsplaner, genomföra risk- och sårbarhetsanalyser samt genomföra nödvändiga åtgärder för att säkerställa en robust drift av sjukhusen Frekvens Löpande	
					Begränsa risken med hjälp av Locums implementerade och publicerade krisberedskapsrutiner Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att ha krisberedskapsrutiner och genomföra riskanalyser för olyckslaster Frekvens Löpande	
Skattepengar ska frigöras till kärnverksamhet		7 Risk för olyckor och bristande säkerhet i pågående byggprojekt			Begränsa/Eliminera risken genom uppföljning av arbetsmiljön på byggarbetsplatser	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
		Riskägare Anette Henriksson, Björn Åsander			Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att kontinuerligt genomföra utbildning för ramavtalande leverantör avseende Locums styrdokument fastigheter	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att säkerhetsställa att kontroller och revisioner avseende uppföljning av personalliggare och ID06 på byggarbetsplatser genomförs i samtliga pågående byggprojekt	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom fortsatt samarbete i organisationen Samverkan för noll olyckor i byggbranschen.	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att ordnings- och skyddsregler för	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					byggarbetsplatser finns framtagna och följs upp tillsammans med relevanta leverantörer Frekvens Löpande	
Vård i rätt tid		8 Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander			Begränsa risken genom en fortsatt samordnad och strukturerad informationshantering till externa parter såsom verksamheter inför och under byggprojekt Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom fortsatt arbete med uppkoppling av fastighetsautomation inom lämpliga byggprojekt Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom löpande riskhantering inom byggprojekten med väl utvecklade processer för att informationen delges berörda roller internt på Locum	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att enligt fastställd rutin arbeta med att analysera och förebygga risker för påverkan av allvarlig störning utifrån befintliga uppgifter i fastighetsförvaltningssystemet Landlord, exempelvis utifrån felanmälningsstatistik	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att enligt fastställd rutin arbeta med att i god tid informera verksamheter om planerade och pågående arbeten i fastigheterna, exempelvis genom information i kundrapporter, vid löpande kundmöten etc.	
					Frekvens Löpande	
					Begränsa risken genom att planenligt genomföra reservkraftsprover.	

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Kontrollmoment	Status
					Frekvens Löpande	

Locum AB

Bilaga 2: Sammanställning av risker och åtgärder, delårsuppföljning

Innehållsförteckning

1	Bilaga 2: Sammanställning av risker och åtgärder, delårsuppföljning.....	3
----------	---	----------

1 Bilaga 2: Sammanställning av risker och åtgärder, delårsuppföljning

Kommentarer finns i bilaga 3.

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Åtgärder	Status	Effekt
Hållbar investeringsutveckling		1 Risk för bristande tillgång på resurser/kompetens hos leverantörer/entreprenörer	■	↗	Begränsande/eliminering åtgärder arbetas in i respektive avdelnings/enhets verksamhetsplan för 2019. Den interna kontrollplanen kompletteras successivt. Startdatum 2019-01-01 Slutdatum 2019-12-31	●	■
		2 Risk att planering av förvaltning och underhåll av fastigheterna inte har ett tillräckligt långsiktigt perspektiv.	■	→	Begränsande/eliminering åtgärder arbetas in i respektive avdelnings/enhets verksamhetsplan för 2019. Den interna kontrollplanen kompletteras successivt. Startdatum 2019-01-01 Slutdatum 2019-12-31	●	Ej bedömt
		3 Risk för otydlig investeringsstyrning	■	→	Begränsande/eliminering åtgärder arbetas in i respektive avdelnings/enhets verksamhetsplan för 2019. Den interna kontrollplanen kompletteras successivt. Startdatum	●	Ej bedömt

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Åtgärder	Status	Effekt
					2019-01-11 Slutdatum 2019-12-31		
Social hållbarhet		4 Risk att våra leverantörer bryter mot grundläggande rättigheter och principer, utnyttjar svart arbetskraft eller inte har ett strukturerat arbete mot korruption. Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander, Stina Ramberg Dahl	■	→	Begränsa risken genom att Vd informerar samtliga leverantörer och samarbetspartners om Region Stockholms och Locums riktlinjer avseende mutor och andra oegentligheter Startdatum 2019-01-01 Slutdatum 2019-12-31	●	Ej bedömt
					Begränsa risken genom att tydliggöra hur Locum arbetar med social hållbarhet inom Region Stockholm Startdatum 2019-01-01 Slutdatum 2019-12-31	●	■
		5 Risk för oegentligheter Riskägare Dan Eriksson, Katarina Norberg, Björn Åsander	■	→	Begränsa risken genom systeminköp och implementering av ett inköpssystem Startdatum 2019-01-01 Slutdatum 2019-12-31	●	Ej bedömt
Region Stockholm ska upprätthålla sina		6 Risk för extraordinär	■	→	Begränsande/eliminering av åtgärder arbetas in i	—	■

Mål	Lokalt mål	Risk	Nivå	Trend	Åtgärder	Status	Effekt
<p>samhällsviktiga funktioner vid extraordinära händelser och klimatförändringar</p>		<p>händelse</p> <p>Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander</p>			<p>respektive avdelnings/enhets verksamhetsplan för 2019. Den interna kontrollplanen kompletteras successivt.</p> <p>Startdatum 2019-01-01</p> <p>Slutdatum 2019-12-31</p>		
<p>Skattepengar ska frigöras till kärnverksamhet</p>		<p>7</p> <p>Risk för olyckor och bristande säkerhet i pågående byggprojekt</p> <p>Riskägare Anette Henriksson, Björn Åsander</p>	■	→			
<p>Vård i rätt tid</p>		<p>8</p> <p>Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis</p> <p>Riskägare Katarina Norberg, Björn Åsander</p>	■	→			